



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**2014 YILI
MALİ İSTATİSTİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU**

Eylül 2015

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

608777

Sayı: BŐk.2015/24-42817
Konu: 2014 Yılı Mali İstatistikleri
Değerlendirme Raporu

10.09.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 54 ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 40'ıncı maddeleri uyarınca hazırlanan 2014 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunu saygılarımla arz ederim.

Akyel/Recai

Doç. Dr. Recai AKYEL

Sayıştay Başkanı



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

2014 YILI

MALİ İSTATİSTİKLERİ

DEĞERLENDİRME RAPORU

Eylül 2015

2014 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 54 üncü ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 40 ıncı maddeleri gereği hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

GENEL ÇERÇEVE	1
1. MALİ İSTATİSTİKLER HAKKINDA BİLGİ	2
2. MALİ İSTATİSTİKLERİN KAPSAMI	3
3. MALİ İSTATİSTİK DEĞERLENDİRME SONUÇLARI	7
3.1 Hazırlanma ve Yayınlanma Bakımından Değerlendirme.....	7
3.2 Doğruluk ve Güvenilirlik Bakımından Değerlendirme	9
3.2.1 2014 Yılı Mali Denetim Sonuçları.....	9
3.2.2 Genel Yönetim Sektörü Konsolidasyon Süreci ve Eliminasyon İşlemleri	14
3.2.3 Mali İstatistiklerin Üretildiği Muhasebe Sistemi ve Raporlama Çerçevesine İlişkin Genel Değerlendirme	16
3.2.4 Eliminasyon İşlemlerine İlişkin Tespitler	19
3.3 Önceden Belirlenmiş Standartlara Uygunluk Bakımından Değerlendirme	36
3.3.1 Sektörel Sınıflandırmaya Uygunluk	36
3.3.2 Muhasebe Standartlarına Uygunluk.....	37
4. GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ.....	38
EKLER.....	41
EK 1:Genel Yönetim 2014 Yılı Bilançosu	43
EK 2: Maliye Bakanlığınca Yapılan Eliminasyon İşlemleri	49
EK 3: Alt Sektörlerde Açıklanmayan Eliminasyon Tutarları.....	50
EK 4: Genel Yönetim Sektöründe Açıklanmayan Eliminasyon Tutarları	51
EK 5: Genel Yönetim 2014 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu	52
EK 6: 2014 Yılı Genel Yönetim Bütçe Denge Tablosu	56
EK 7: Mahalli İdareler 2014 Yılı Bilançosu.....	57

ŞEKİL VE TABLOLAR LİSTESİ

Şekil 1: Genel Yönetim Sektörü Kapsamı (5018 sayılı Kanun madde 52)	3
Şekil 2: Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kurumların Veri Toplama Aşamaları	5
Şekil 3: Mahalli İdareler ve Sosyal Güvenlik Kurumları Veri Toplama Aşamaları	6
Şekil 4: Genel Yönetim Sektör İçi ve Sektör Dışı Mali İlişkilerine Dair Örnek	15
Tablo 1: Merkezi Yönetim Karşılaştırmalı Bilançosu 500 ve 519 no.lu Hesapların Bakiyelerindeki Değişim Oranları	9
Tablo 2: Genel Yönetim Bilançosuna Ait Eliminasyon Kaynaklı Tespitlerin Tutarı (TL)	20
Tablo 3: 2014 Yılı Genel Yönetim Bilanço Dipnotlarında Yapılamadığı Açıklanan Eliminasyon Tutarı (TL)	21
Tablo 4: Faaliyet Gelir ve Gideri Eliminasyon Tutar Farkları (TL)	26

KISALTMALAR

BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BTK	: Bilgi Teknolojileri Kurumu
DİBS	: Devlet İç Borçlanma Senedi
DSİ	: Devlet Su İŐleri Genel Müdürlüğü
EPDK	: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
ESA 95	: Avrupa Birliği Hesap Sistemi
GFSM 2001	: IMF Kamu Mali İstatistikleri Sistemi
GİB	: Gelir İdaresi Başkanlığı
IPSAS	: Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları
KBS	: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi
KİK	: Kamu İhale Kurumu
KİT	: Kamu İktisadi TeŐebbüsü
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
SNA 93	: Birleşmiş Milletler Ulusal Hesaplar Sistemi
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCMB	: Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası
TKHK	: Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu
TRT	: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu

GENEL ÇERÇEVE

2014 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Mali İstatistiklerin Değerlendirilmesi" başlıklı 54 üncü maddesinde yer alan, "*Bir yıla ait mali istatistikler, izleyen yılın Mart ayı içinde; hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından Sayıştay tarafından değerlendirilir ve bu amaçla düzenlenen değerlendirme raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Maliye Bakanlığına gönderilir*" hükmüne istinaden hazırlanmıştır.

Maliye Bakanlığınca yayımlanan 2014 yılı mali istatistiklerinin hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından Sayıştay tarafından yapılan tespit ve değerlendirmelere raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir. Bu kapsamda;

- **Mali İstatistikler Hakkında Bilgi** bölümünde, Resmi İstatistik Programında mali istatistik olarak değerlendirilen mali tablolar hakkında bilgi verilmektedir.
- **Mali İstatistiklerin Kapsamı** bölümünde, yayımlanan istatistiklerin kapsamı ve bu kapsamın belirlenme yöntemi hakkında bilgi verilmektedir.
- **Mali İstatistik Değerlendirme Sonuçları** bölümünde, mali istatistiklerin hazırlanma ve yayımlanma, doğruluk ve güvenilirlik ile önceden belirlenmiş standartlara uygunluk açısından değerlendirilmesine yer verilmektedir.
- **Genel Değerlendirme ve Sonuç** bölümünde raporda değinilen hususların geneline ilişkin tespit ve önerilere yer verilmiştir.

Bu Rapor çerçevesinde yapılan değerlendirmelerin; genel yönetim mali istatistiklerinin güvenilirliğinin artırılmasına, kamuoyunun doğru bilgilendirilmesine, yapılacak analizlerin ve sonraki döneme ilişkin stratejilerin sağlıklı olmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

1. MALİ İSTATİSTİKLER HAKKINDA BİLGİ

5018 sayılı Kanun'a göre, uluslararası standartlara uygun olarak bütünlük, güvenilirlik, kullanılabilirlik, yöntemsel geçerlilik ve ulaşılabilirlik ilkeleri çerçevesinde, muhasebe kayıtlarındaki verilere dayanılarak hazırlanan mali istatistikler; gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin mali tabloları içermektedir. Diğer bir deyişle, bu raporun konusunu oluşturan genel yönetim mali istatistikleri, Maliye Bakanlığı tarafından kapsam dahilindeki kamu idarelerinin mali tablolarının/mizanlarının alt sektörler itibariyle birleştirilmesinden oluşan genel yönetim sektörü konsolide mali tablolarıdır. Genel yönetim sektörünün konsolide mali tablolarından oluşan mali istatistikler, mali saydamlığın ve hesap verebilirliğin sağlanmasının en önemli araçlarından biridir. Raporun "Konsolidasyon Süreci" başlıklı kısmında ayrıntılı bir şekilde yer verildiği üzere konsolidasyon, alt sektörleri veya kurumları tek bir birim kabul edip bir araya getirerek mali tablo hazırlama yöntemidir. Böylelikle tek bir birim gibi düşünülen genel yönetim sektörünün mali durumu ve performansı hakkında mali tablo kullanıcılarına bilgi verilmektedir.

2012-2016 dönemini kapsayan ikinci beş yıllık Resmi İstatistik Programına göre, merkezi yönetim ve genel yönetime ilişkin aşağıda yer alan tabloların resmi istatistik olarak kabul edildiği anlaşılmaktadır:

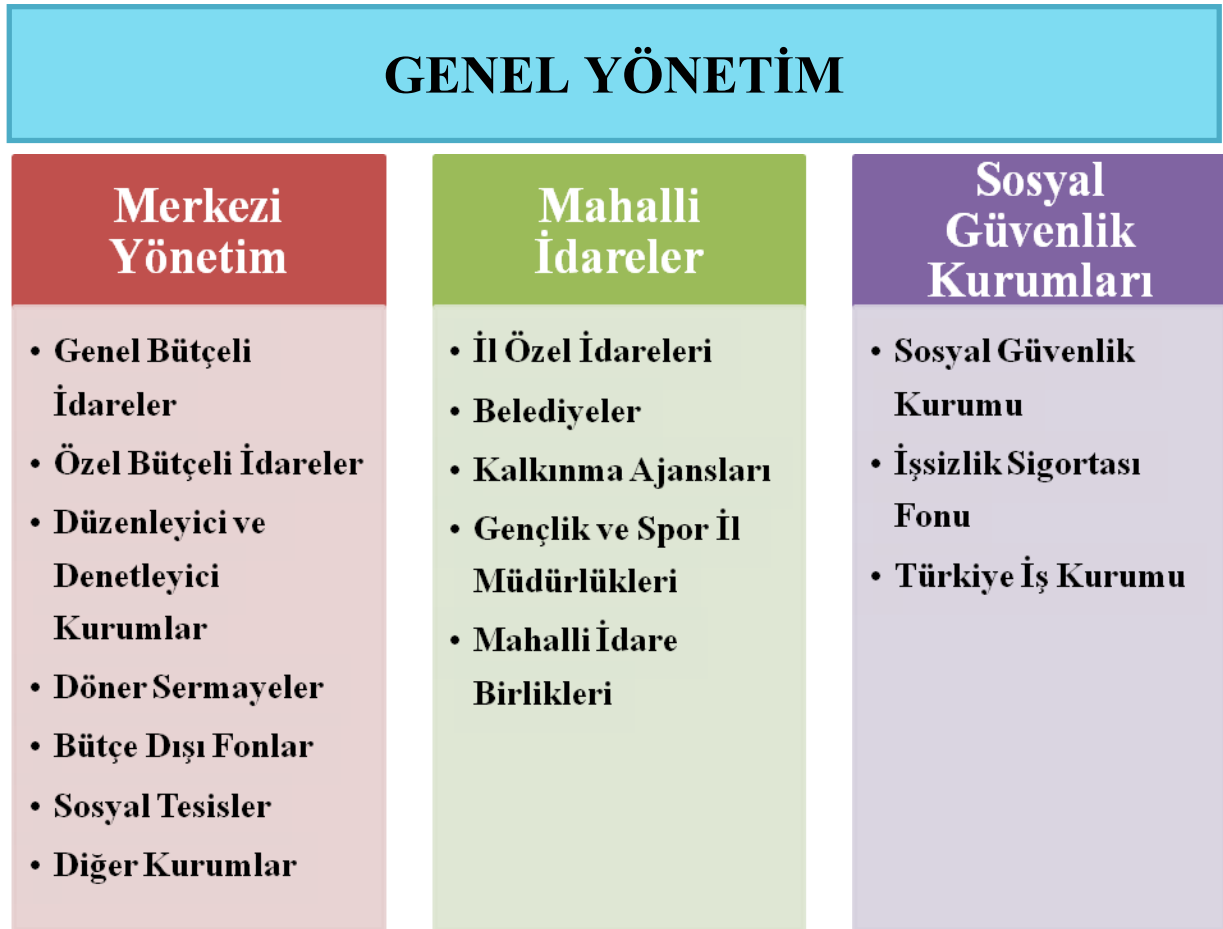
- Mizan,
- Bütçe uygulama sonuçları tabloları,
- Gelir-gider (faaliyet) tabloları,
- Nakit akım tabloları,
- Yıllık bilançolar,
- Genel yönetime ilişkin bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu,
- Genel yönetim mali istatistikleri (GFS-Government Finance Statistics).

Bu kapsamda, Bakanlık tarafından yukarıda sayılan mali tablolar; merkezi yönetim, mahalli idareler, sosyal güvenlik kurumları ve genel yönetim sektörü için konsolide edilerek yayımlanmaktadır.

2. MALİ İSTATİSTİKLERİN KAPSAMI

5018 sayılı Kanun'un 52 nci maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı, aynı Kanun'un 2 nci maddesinde belirlenen genel yönetim kapsamına bağlı kalmaksızın mali istatistiklerin derlenmesine yönelik olarak "Genel Yönetim Sektörü" adıyla kapsam belirlemeye yetkili kılınmıştır. Bu bağlamda, uluslararası sınıflandırmalara uygun olarak Bakanlık tarafından "33 sıra no.lu Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliği" hazırlanmıştır.

Şekil 1: Genel Yönetim Sektörü Kapsamı (5018 sayılı Kanun madde 52)



Genel yönetim sektörünün belirlenmesinde uluslararası uygulamalar çerçevesinde her bir birimin kurumsal birim olup olmadığı, faaliyetlerini ekonominin diğer sektörlerinden zorunlu ve karşılıksız olarak aldığı vergi ve benzeri kaynaklarla finanse edip etmediği, faaliyetlerinin gelirin yeniden dağılımına yönelik olup olmadığı, kamusal mal ve hizmet üretip üretmediği, genel yönetime dahil birimlerce kontrol ve finanse edilip edilmediği, yönetim ve fiyat politikalarının bu birimler tarafından belirlenip belirlenmediği, piyasa için mal ve hizmet üreten birimlerin bunları ekonomik olarak önemli fiyattan satıp satmadığı,

piyasa için mal ve hizmet üreten ve ekonomik olarak önemli fiyat uygulayan birimlerin satış gelirlerinin cari giderlerinin %50'si veya daha fazlasını karşılayıp karşılamadığı kriter olarak esas alınmaktadır. Yapılan bu değerlendirmelerin sonucunda, genel yönetim sektörünün kapsamı mali istatistiklerin hazırlanması amacıyla yeniden belirlenmektedir.

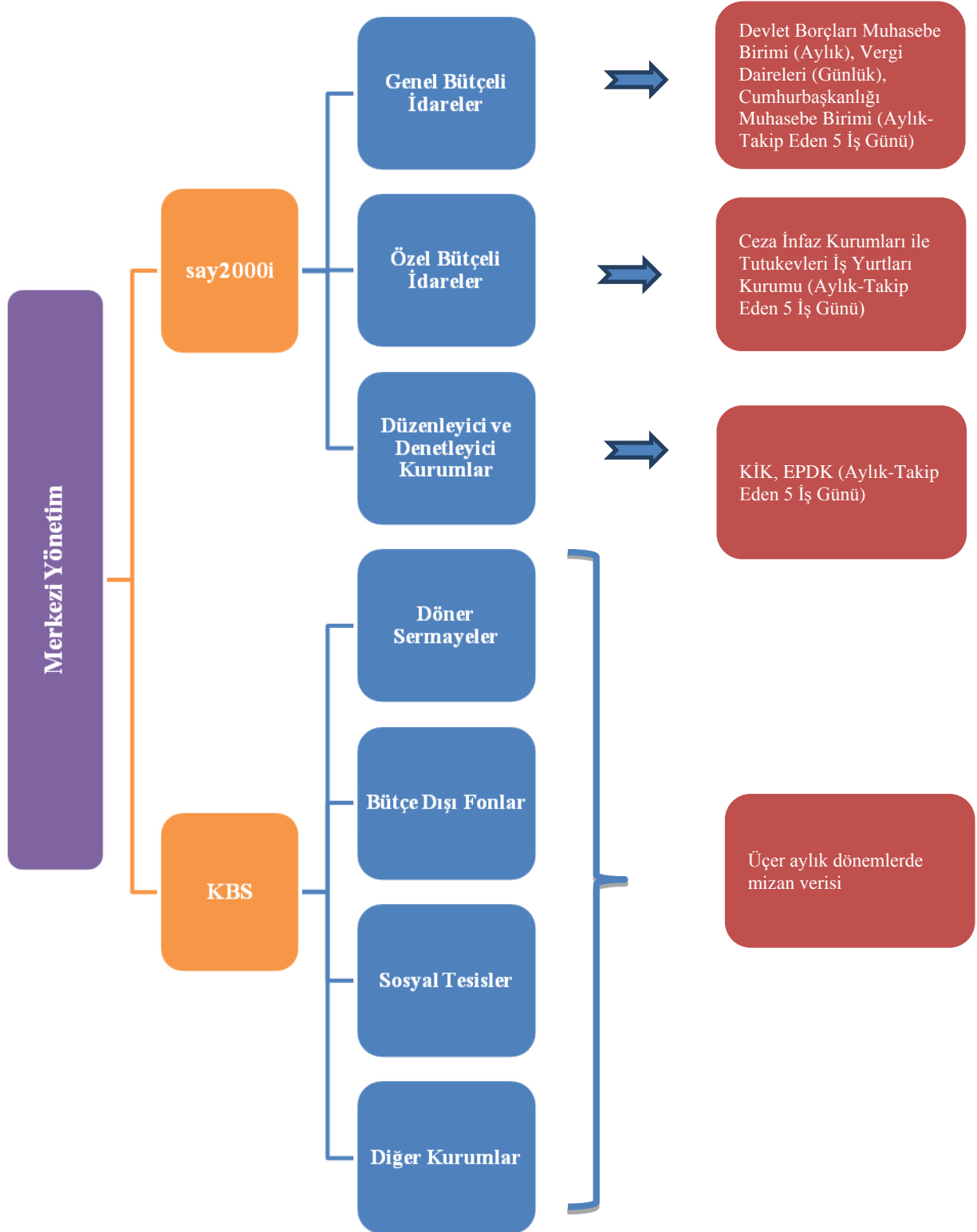
Genel yönetim sektörü; merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörlerinden oluşmaktadır. Bu kapsamda, bahsi geçen Tebliğ ile 5018 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinden farklı olarak Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu merkezi yönetim kapsamından çıkartılmış; sosyal tesisler, döner sermayeler, bütçe dışı fonlar¹ ve TRT, Şeker Kurumu, Merkezi Finans ve İhale Birimi gibi kurumlar bütçe dışı diğer kurumlar adı altında sektör kapsamına alınmıştır. Mahalli idareler sektörü kapsamına, Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri ile Kalkınma Ajansları eklenmiş; belediye bağlı idarelerine ise sadece bütçe istatistikleri kısmında yer verilmiştir. Benzer şekilde İşsizlik Sigortası Fonu, sosyal güvenlik kurumları sektörü kapsamına alınmıştır.

Aşağıdaki şekilde görüleceği üzere, Merkezi Yönetim kapsamındaki kurumlardan 5018 sayılı Kanun'un 52 nci maddesine göre tanımlanan, genel ve özel bütçeli kurumlar ile düzenleyici ve denetleyici kurumların verileri "Say2000i" sistemi aracılığıyla; bütçe dışı birimler olarak adlandırılan döner sermayeler, bütçe dışı fonlar, sosyal tesisler ve diğer kurumların verileri ise "KBS (Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi)" aracılığıyla Maliye Bakanlığınca derlenmektedir.

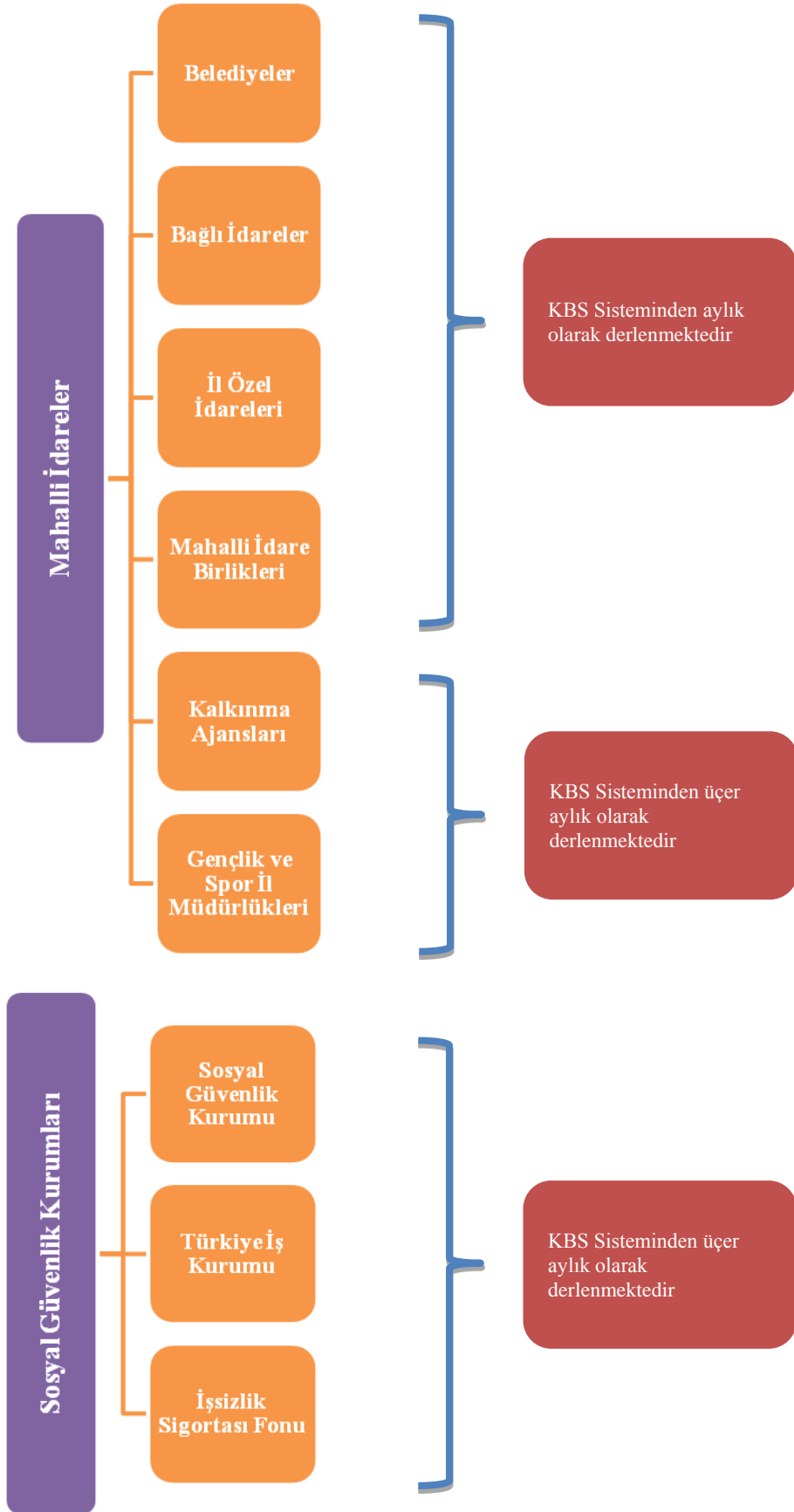
Mahalli idarelerden Kalkınma Ajansları ve Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri ile Sosyal Güvenlik Kurumları üçer aylık, diğer mahalli idareler ise aylık dönemler itibariyle KBS'ye veri girişi yapmaktadır.

¹ Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Destekleme Fonu, Özelleştirme Fonu, Savunma Sanayi Destekleme Fonu, Başbakanlık Tanıtma Fonu, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu.

Şekil 2: Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kurumların Veri Toplama Aşamaları



Şekil 3: Mahalli İdareler ve Sosyal Güvenlik Kurumları Veri Toplama Aşamaları



3. MALİ İSTATİSTİK DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

Genel yönetim sektörü mali tablolarının hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluğuna ilişkin değerlendirmeler bu bölümde ele alınmaktadır.

3.1 Hazırlanma ve Yayımlanma Bakımından Değerlendirme

Genel Yönetim Mali İstatistikleri, Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Resmi İstatistik Programı'nda öngörülen takvime uygun olarak Mayıs ayı sonunda yayımlanmıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin² 5 inci maddesinde yer alan "Tam Açıklama" kavramı gereğince mali tabloların, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesi esastır. Aynı Yönetmelik'in "Mali Raporlama" başlıklı 111 inci maddesinde de, mali tablolara ilişkin dipnotların ve açıklamaların, belirli bir olayın veya işlemin kamu idaresinin mali durumu ve faaliyetleri üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde yetersiz kalması halinde ilave açıklamalara yer verilmesi gerekliliği belirtilmiştir.

Bu itibarla, aşağıda örnek olarak belirtilen hususlar ile benzeri mahiyetteki hususlara ilişkin uygun görülen açıklamalara yayımlanan mali tablo dipnotlarında yer verilmesi, mali istatistiklerin daha anlaşılabilir ve açıklayıcı olmasını sağlayacaktır:

1) Genel Yönetim Bilançosunda (Ek-1) yayımlanan nazım hesaplar tüm koşullu yükümlülükleri kapsamamaktadır. Koşullu yükümlülükler kısaca, belirli bir olayın gerçekleşmesi veya belirli şartların ortaya çıkması halinde doğacak mali yükümlülükler olarak tanımlanabilir. Tanımdan da anlaşılabilceği üzere bir yükümlülüğün ortaya çıkması, belirli koşulların gerçekleşmesine bağlı olduğu için bu tür yükümlülükler bilançoda izlenmemektedir. Bu tür bilanço dışı yükümlülükler, ilgili koşullar gerçekleştiği zaman devlet için yükümlülüğe dönüşeceğinden bu tutarlara bilanço dipnotlarında yer verilmesi önem arz etmektedir. 930-Verilen Garantiler Hesabındaki tutar sadece, genel bütçe dışı idare veya kuruluşlar lehine verilen Hazine geri ödeme garantisi³ toplamını içermektedir. Ancak, kamu

² Değerlendirme kapsamı 2014 yılı mali istatistikleri olduğu için mülga Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği esas alınmıştır.

³ **Hazine geri ödeme garantisi:** KİT'ler, özel hukuk hükümlerine tâbi olmakla beraber sermayelerinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan kuruluşlar, fonlar, kamu bankaları, yatırım ve kalkınma bankaları,

özel iş birliği modeli ile sözleşmeye bağlanan işlerden kaynaklanan yatırım garantileri de koşullu yükümlük niteliğindedir. 19 no.lu Devlet Muhasebe Standardının “Koşullu Yükümlükler” başlıklı 32 nci maddesine göre bu tür yükümlülüklerin mali tablo dipnotlarında açıklanması gerekmektedir. Mevzuat düzenlemeleri yeterli olmadığından 2014 yılı içinde söz konusu koşullu yükümlükler muhasebeleştirilememiş, ilgili kurumların mali tablolarının dipnot ve açıklamalarında yer almamıştır. Dolayısıyla yayımlanan mali istatistik tabloları, dipnotlar ve nazım hesaplar itibariyle, alt sektörlerin ve genel yönetim sektörünün koşullu yükümlülüklerinin tamamını içermemektedir. Bununla birlikte 2014 yılı sonunda Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği değişikliği ile söz konusu koşullu yükümlülüklerin muhasebeleştirilmesi mümkün hale gelmiştir. 2015 yılı mali tablolarının genel yönetime ait tüm koşullu yükümlülükleri kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

2) Merkezi Yönetim Karşılaştırmalı Bilançosunda 2014 yılına ait 519 ve 500 no.lu Hesap bakiyelerindeki olağandışı artışların nedenine, mali tablo dipnot ve açıklamalarında yer verilmemiştir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ne eklenen Geçici 3 üncü madde⁴ ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 519-Değer Hareketleri Sonuç Hesabı, 500-Net Değer Hesabı ile kapatılmıştır. 2013 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunda da vurgulandığı üzere 519 no.lu Hesabın bakiyesi temelde karşı muhasebe birimlerinden mutabakat alınmadığı için açık tutulan miktarları ifade etmektedir. Diğer bir deyişle, aynı bütçeli kurumların birbirleri adına yaptıkları tahsilat ve ödemeler, birbirlerine gönderdikleri veya aldıkları para ve kıymetlerden kaynaklı sonuçlandırılmamış tüm işlemler bu hesapta izlenmektedir. 01/01/2010 tarihinden 31/12/2014 tarihine kadar gerçekleşen aynı nitelikli tüm işlemlerin bakiyesi, 2014 yıl sonu milat kabul edilerek sıfırlanmıştır. Yönetmelik gereği yapılan bu işlem, değişim oranları aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere, mali tablo kullanıcıları için nitelik ve nicelik itibariyle önemli ve açıklama gerektiren bir bilgidir. Kaldı ki, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Temel Kavramlar” başlıklı 5 inci maddesinde yer alan “Tutarlılık” ilkesi gereği; muhasebe uygulamalarının, faaliyet ve bütçe uygulama sonuçlarının ve bunlara ilişkin yorumların birbirini izleyen dönemlerde tutarlı bir şekilde

büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşları ve 5018 sayılı Kanun’un II/B sayılı cetvelinde yer alan idareler lehine bu kuruluşların dış finansman kaynağından sağladıkları dış borçlarının geri ödenmesi hususunda verilen garantilerdir.

⁴ 27/12/2014 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan yeni Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin Geçici 3 üncü maddesi, 31/12/2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

karşılaştırılabilirliğinin sağlanması esas olup, uygulanan muhasebe politikalarının değişmesi durumunda, değişikliklerin ve mali etkilerinin mali tablo dipnotlarında açıklanması zorunludur.

Bu nedenle, Merkezi Yönetim Karşılaştırmalı Bilançosunda 2014 yılına ait 519 ve 500 no.lu Hesap bakiyelerindeki olağandışı artışların nedenine, mali tablo dipnot ve açıklamalarında yer verilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Tablo 1: Merkezi Yönetim Karşılaştırmalı Bilançosu 500 ve 519 no.lu Hesapların Bakiyelerindeki Değişim Oranları

Merkezi Yönetim Bilançosu (TL)	2012	2013	2014	2013-2014 değişim (%)
519-Değer Hareketleri Sonuçları Hesabı	-58.913.280.500	-65.160.978.800	2.165.433.700	%103,32
500-Net Değer Hesabı	-298.848.356.700	-383.899.076.700	333.793.760.300	%186,94

3.2 Doğruluk ve Güvenilirlik Bakımından Değerlendirme

Doğruluk ve güvenilirlik bakımından değerlendirme, genel yönetim mali tablolarını oluşturan merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları sektörlerine ait birim ve idarelerin mali tablolarının doğruluk ve güvenilirliği ile konsolidasyon aşamalarını içerecek şekilde yapılmıştır.

Doğruluk ve güvenilirlik değerlendirmesinin ilk bölümünde Sayıştayın 2014 yılı denetim raporlarında yer alan ve genel yönetim mali istatistiklerini önemli ölçüde etkilediği düşünülen tespitlere, ikinci bölümünde genel yönetim sektörü konsolidasyon süreci ve eliminasyon işlemlerine, üçüncü bölümünde mali istatistiğin üretildiği muhasebe sistemi ve raporlama çerçevesine ilişkin genel bir değerlendirmeye ve son bölümünde ise eliminasyon işlemleri kapsamında yapılan tespitlere yer verilmiştir.

3.2.1 2014 Yılı Mali Denetim Sonuçları

Konsolide mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içermesinin temel koşulu, kapsama dahil kurumların bireysel mali tablolarının gerçek durumu yansıtacak şekilde hazırlanmasıdır. Bu itibarla; yalnızca varlık, yükümlülük, gelir ve gider verileri doğru olan kamu idarelerine ait bireysel mali tablolara dayalı konsolide mali tablolar, kullanıcıları için güvenilir bir analiz

kaynağı olacaktır. Konsolide mali tabloları oluşturan bireysel mali tabloların doğruluğuna ilişkin temel güvence ise ancak dış denetimden alınabilir. Bu bağlamda, kamu idarelerinin mali tablolarının konsolide edilmesinden oluşan genel yönetim mali istatistiklerinin doğruluk ve güvenilirliğinin değerlendirilmesinde, kapsam dahilindeki kurumların mali tablolarına Sayıştay tarafından verilen dış denetim görüşleri önem arz etmektedir.

Mali istatistiklere kaynak teşkil eden kamu idaresi mali tabloları, kamu idarelerinin üst yöneticilerince verilecek güvenceyi içermelidir. Üst yöneticinin güvence beyanlarıyla yayımlanan bireysel mali tabloların doğruluk ve güvenilirliğine ilişkin güvence ise dış denetimden (Sayıştay denetimi) sağlanmaktadır. Mali istatistiklerin, üst yöneticinin güvence beyanını almış ve dış denetim görüşü içeren bireysel mali tablolardan üretilmesi, tabloların güvenilirliğine katkı sağlayacaktır. Ancak mevcut durumda, mali istatistiklerin hazırlanma takvimi ile Sayıştay mali denetim raporlarının hazırlanıp TBMM'ye sunulması ve yayımlanması takvimi arasında bir zaman uyumsuzluğu olması nedeniyle, dış denetim görüşü almamış mali tablolar konsolide edilmektedir. Zaman uyumsuzluğu nedeniyle oluşan bu fiili durumun mali istatistiklere ilişkin açıklamalarda belirtilmesinin tablo kullanıcıları için önemli olduğu düşünülmektedir.

Sayıştayın, kamu idarelerinin 2014 yılı denetimleri sonucunda raporladığı hususlardan mali istatistiklerin doğruluk ve güvenilirliğini etkileyen, nitelik ve nicelik bakımından önemliliğe sahip olan denetim bulgularına aşağıda yer verilmiştir:

1) Gelir İdaresi Başkanlığı denetim raporunda, vergi dairelerinde mevzuatı uyarınca tecil edilen alacaklardan bir kısmının 122 ya da 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına kaydedilmediği, 120-Gelirlerden Alacaklar ya da 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlendiği tespiti yer almaktadır. Bu nedenle vergi dairelerinin muhasebe kayıtlarından tecil işlemlerine ilişkin doğru bilgi edinilememektedir. Bu durum, 122 ve 222 no.lu Hesapların muhasebe kayıtlarında ve mali tablolarda gerçek değerinden daha düşük, 120 ve 121 no.lu Hesapların ise aynı tutarda daha yüksek raporlanmasına yol açmaktadır.

2) Karayolları Genel Müdürlüğü denetim raporuna konu olan ilgili tespitler aşağıda yer almaktadır:

a) Tamamlanmış yatırımların, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına aktarılmaması nedeniyle, 258 no.lu Hesap mali tablolara olması gerekenden 17.272.518.241,69-TL fazla yansıtılmıştır. 251 no.lu Hesap ise,

tamamlanan yatırımların tutarını içermemesi sebebiyle muhasebe kayıtları ve mali tablolarda olması gerekenden bahsi geçen tutar kadar az raporlanmaktadır.

b) Karayolları Genel Müdürlüğüne ait taşınmazların envanter ve değerlemesi ile muhasebe kayıtlarına yansıtılması işlemleri tamamlanmamıştır.

c) Köprü ve otoyol kaçak geçişlerinden kaynaklanan faaliyet alacaklarının tahakkuk kayıtları yapılmamıştır. Bunun sonucu olarak da, köprü ve otoyollarda gerçekleşen toplam 169.982.867,57-TL kaçak geçiş bedeli karşılığı gelire ilişkin tahakkuk kaydı yapılmadığından bu tutara mali tablolarda yer verilmemiştir. Bu durum 12-Faaliyet Alacakları hesap grubunda yer alan hesaplar ile 600-Gelirler Hesabının mali tablolarda olması gerekenden daha düşük raporlanmasına yol açmaktadır.

d) Duran varlıklara ilişkin muhasebe kayıtları oluşturulurken say2000i sistemi üzerinde -edinilen varlığın maliyet bedeline bakılmaksızın- “limit altı” seçeneği işaretlenmektedir. Çünkü “limit üstü” olarak veri girişi yapıldığında “Duran Varlıklar Amortisman ve Yeniden Değerleme Defteri” sayfası açılmakta, ancak bu ekrana veri girişi yapılabilmesi için duran varlıklara ait sicil numarası verilmiş olması gerekmektedir. Bu durumda sicil numarası verilmemiş maddi duran varlıkların yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi olanağı ortadan kalkmakta, duran varlıklar için amortisman kayıtları yapılmaması sonucu da 257-Birikmiş Amortismanlar ve 630-Giderler Hesapları gerçek değerlerini yansıtmamaktadır.

3) DSİ Genel Müdürlüğü denetim raporunda Kuruma ait taşınmazların kayıt altına alınma işlemlerinin tamamlanmadığı tespiti yer almaktadır. Diğer bir tespit ise, gayrimenkuller için gerçekleştirilen büyük onarım ve tadilat işlerine ait harcamaların, taşınmazın değerini artırıcı faaliyetlerden kaynaklandığı için varlık hesaplarına alınması gerektiği ancak bu tutarların gider hesaplarında muhasebeleştirildiğine ilişkindir. Bahsi geçen tespitler, Kurumun maddi duran varlıklarının muhasebe kayıtlarında ve mali tablolarda gerçek değerinden daha düşük görünmesine sebebiyet vermektedir.

Aynı raporda yer alan bir diğer tespit, yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen ve geçici kabulü yapılan yatırımların ilgili hesaplara aktarılmamasına ilişkindir. 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen yatırımlardan tamamlananlar ilgili olduğu 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına alınmamıştır. Bu nedenle mali tablolarda yer alan 258 no.lu Hesap, devam eden yatırımların tutarını göstermesi gerekirken, tamamlanan

yatırımların da bu hesapta görünmeye devam etmesi nedeniyle fiili durumu yansıtmamaktadır. 251 no.lu Hesap ise tamamlanan yatırımların tutarını göstermemesi sebebiyle olması gerekenden düşüktür.

Raporda vurgulanan bir diğer husus ise, DSİ'nin içme-kullanma-endüstri suyu temininden kaynaklanan ve belediyelerden olan protokole bağlı alacaklarının tahakkuk kayıtlarının yapılmamasına ilişkindir. Bu nedenle DSİ bilançosunun 120 ve 220-Gelirlerden Alacaklar Hesapları, gerçek değerinden daha düşük raporlanmıştır.

4) Orman Genel Müdürlüğü 2014 yılı denetim raporunda, 1.634.647.340,84-TL tutarında izin gelirlerine ilişkin tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı, bu tutarların mali tablolara yansıtılmadığı; vadesi bir yılın altına düşen OR-KÖY kredilerinin de tahakkuk kayıtlarının bulunmadığı için 7.509.678,23-TL'lik tutarın mali tablolara yansıtılmadığı tespiti yer almaktadır.

5) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı denetim raporunda, Bakanlık tarafından yürütülen “Kendi evini yapana yardım” projesi uygulamasında, bazı il müdürlüklerinin 232-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı yerine 630-Giderler Hesabı ile analitik bütçe kodlamalarında (05)-Sermaye Transferleri koduna kayıt yaptıkları tespiti yer almaktadır. 5543 sayılı İskân Kanunu'nun 16 ncı maddesi gereği hane halkına verilen kredi, Bakanlık bütçesinin gideri değil protokole dayalı bir borç verme olarak değerlendirilmelidir. Bu itibarla, ilgili proje kapsamında ikrazen kullanılan tutarlar, muhasebe kayıtlarına ve mali tablolara tam ve doğru olarak yansıtılmamıştır.

6) SGK 2014 yılı denetim raporuna konu olan ilgili tespitler aşağıda yer almaktadır:

a) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4/1-b maddesi kapsamındaki primlerin tahakkuk işlemleri ile süresinde ödenmeyen 4/1-a kapsamındaki primlerin gecikme cezası ve zamlarının tahakkuk işlemlerinin, Kurumun muhasebe sisteminde kayıt altına alınmadığı, yılı içerisinde tahsil edilemeyen 4/1-a tahakkuklarının da ters kayıtlarla kapatılarak geçmiş dönemlere ait prim tahakkuk ve tahsilat sürecinin muhasebe sistemi ile bağlantısının kesildiği, bu durumun mali raporların tam ve doğru bir şekilde sunulmasını engellediği görülmüştür.

b) Çok yıllık ödeme taahhütlerinin muhasebe kayıtları oluşturulmadığından yapılandırılan alacakların tutarının yıllar itibariyle ayrımının yapılamadığı, bir başka ifadeyle yapılandırılan alacakların sadece 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında takip

edildiği, bunlardan faaliyet dönemini aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarlar için 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

c) Tahakkuk etmiş faaliyet alacaklarından vadesi geçmiş olanların 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

d) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 58 inci maddesine göre yapılan tecil işlemleri karşılığında borçlulardan alınan 950.671.124,84-TL tutarındaki teminatların muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Raporda yer alan bir diğer tespit ise 21/03/2014 tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanun'un geçici 17 nci maddesi hükmü gereğince alacak takibi durdurulmuş 5.736.871.602,91-TL tutarında prim geliri bulunduğu ve gelecekte doğması muhtemel bu gelirin nazım hesaplarda kayıt altına alınmadığına ilişkindir. Buna göre; söz konusu alacakların Kanun hükmü ile kurum alacaklarından çıkarıldığı, ancak daha sonra ilgililerin talebi doğrultusunda Kanun'da belirtilen şartlarda borçluların ödeme yapabilmelerine imkân sağlamak suretiyle bu alacakların koşullu alacak haline getirildiği görülmektedir. Bu nedenle, 19 no.lu Devlet Muhasebe Standardının "Koşullu Varlıklar" başlıklı 36 ncı maddesine göre bu tip varlıkların mali tablo dipnotlarında açıklanması gerekmektedir. Ancak, 2014 yılı sonu itibarıyla 5.736.871.602,91-TL tutarındaki koşullu varlıklar SGK'nın mali tablolarının dipnot ve açıklamalarında yer almamaktadır.

7) TKHK denetim raporunda, Döner Sermaye İşletmesinin 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının vergi, fonlar ve sosyal güvenlik alt kodlarında hiç kayıt olmadığı ve 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının hiç kullanılmadığı ifade edilmiştir. Ancak, 2014 tarihi itibarıyla TKHK'ya bağlı birliklerden Kurum tarafından temin edilen verilere göre, Kurumun Gelir İdaresi Başkanlığına 1.330.394,00-TL ve SGK'ya 12.414.032,00-TL olmak üzere toplam 13.714.426,00-TL borcu olduğu tespiti raporda yer almaktadır. Söz konusu tutarlar muhasebe kayıtlarında ve Kurum mali tablolarında ilgili hesaplarda yer almamaktadır.

Raporda yer alan bir diğer tespit ise, Kuruma bağlı sağlık tesislerinde yapılan incelemelerde 2014 yılı içinde 11.770.781,00-TL'lik kira alacağının vadesi geldiği halde tahsil edilmediği, bu alacakların 12-Faaliyet Alacakları Hesabına tahakkuk kaydı yapılmaması nedeniyle de ilgili tutarların mali tabloya yansıtılmadığıdır.

3.2.2 Genel Yönetim Sektörü Konsolidasyon Süreci ve Eliminasyon İşlemleri

3.2.2.1 Konsolidasyon Süreci

Konsolidasyon, alt sektörleri veya kurumları tek bir birim kabul edip bir araya getirerek mali tablo hazırlama yöntemidir. Konsolide mali tabloların düzenlenme amacı bir kurumlar topluluğuna dahil tüm birimlerin aktif, pasif, gelir ve giderlerini tek birime aitmiş gibi göstererek, topluluğun bir bütün olarak finansal durumu ve faaliyet sonuçları hakkında mali tablo kullanıcılarına bilgi vermektir. Konsolidasyona alınan kurum ve idarelerin birbirleri arasındaki mali sonuç doğuran işlemlerinin, konsolide mali tablolarda mükerrer olarak yer alması fiktif bir değer artışına sebep olacaktır. Bunu önlemek için yapılan ilgili tutarların karşılıklı olarak hesaplardan çıkartılması işlemine “eliminasyon/mahsup” denilmektedir.

Genel yönetim mali istatistikleri, kapsam dahilindeki kurumların bireysel mali tablolarının ve mizanlarının Maliye Bakanlığı tarafından konsolidasyonu sonucunda hazırlanmaktadır. Konsolidasyon işlemi önce merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörleri düzeyinde, daha sonra da genel yönetim düzeyinde yapılmaktadır. Konsolidasyon sonucunda ortaya çıkan mali tablolar, kamu idareleri arasındaki işlemlerden kaynaklanan karşılıklı gelir, gider, borç ve alacak doğuran işlemler elimine edildikten sonra ilgili alt sektörlerin ve genel yönetimin mali durumunu ve performansını gösterecektir. Bu nedenle, yapılan mahsup işlemlerinin amacı, aynı kapsama dahil birimlerin kendi aralarındaki mali işlemlerinin etkisini sıfırlayarak, mükerrer kayıtlardan arındırılmış bir konsolide mali tablo hazırlamaktır.

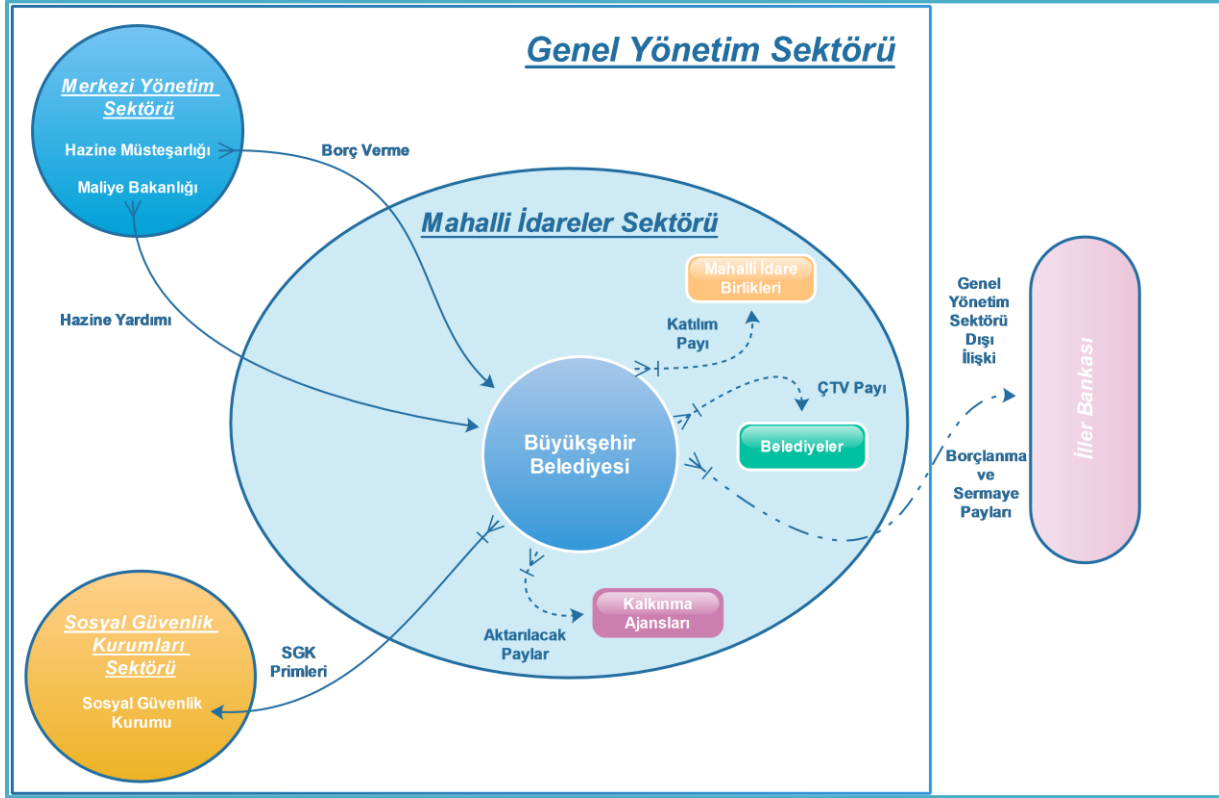
3.2.2.2 Eliminasyon İşlemleri

Eliminasyon işlemleri, mali istatistik kapsamında yayımlanan mali tablolardaki mükerrerliği engellemek ve sadece kapsam dahilindeki kurumların mali işlemlerini raporlamak amacıyla yapılmaktadır.

Konsolidasyon ilkeleri gereği eliminasyonun, aynı işleme ilişkin birbiriyle uyumlu karşılıklı muhasebe kayıtları ve eşit tutarlar üzerinden gerçekleştirilmesi esastır. Örneğin bir taraf için alacak niteliği taşıyan ve buna ilişkin hesaplarda muhasebeleştirilmiş bir mali işlem, diğer tarafta da aynı tutarla borç olarak muhasebe kayıtlarında yer almalıdır. Bu bağlamda ideal olan, kapsama dahil kurumların mali sonuç doğuran her işlemi, tutar ve hesap açısından

gerçek durumu yansıtacak şekilde muhasebeleştirilmesi ve mali tablolarına yansıtmasıdır. Böylece gerek sektör içi konsolidasyon gerek sektörler arası konsolidasyon doğru tutar üzerinden yapılabilecektir.

Şekil 4: Genel Yönetim Sektör İçi ve Sektör Dışı Mali İlişkilerine Dair Örnek



Sektör içi, sektör dışı ve sektörler arası ilişkiler yukarıdaki şekil ile açıklanacak olursa; bir büyükşehir belediyesinin diğer belediyeler, ilçe belediyeleri, kalkınma ajansları ve mahalli idare birlikleri ile olan ilişkisi, mahalli idareler sektörü içinde tanımlanan bir ilişki, diğer bir deyişle sektör içi ilişkidir. Yine aynı büyükşehir belediyesinin Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve SGK gibi kurumlarla ilişkisi ise genel yönetim sektörü ilişkisi, diğer bir deyişle sektörler arası ilişkidir. Bu bağlamda, genel yönetim sektörü içindeki tüm mali ilişkiler eliminasyona tabidir. Belediyenin genel yönetim sektörü dışında bir kurum olan İller Bankası ile mali ilişkisi ise sektör dışı bir ilişkiyi ifade ettiğinden eliminasyona tabi değildir.

Yukarıdaki şekil sadece bir büyükşehir belediyesinin kendi sektörü olan mahalli idareler sektörü ve diğer alt sektörler olan merkezi yönetim ve sosyal güvenlik kurumları ile olan mali ilişkilerini göstermektedir. Bu üç sektörün birleşiminden oluşan genel yönetim sektörü, bunun gibi birçok karmaşık mali ilişkiye sahip farklı kurumları kapsamaktadır.

Bu yönüyle değerlendirildiğinde Maliye Bakanlığı, geniş bir kapsam içerisinde yer alan, iç içe geçmiş mali ilişkilerin tespiti ve eliminasyonu gibi önemli bir görevi yürütmektedir.

3.2.3 Mali İstatistiklerin Üretildiği Muhasebe Sistemi ve Raporlama Çerçevesine İlişkin Genel Değerlendirme

Giriş kısmında da vurgulandığı gibi, bu Raporun konusunu oluşturan genel yönetim mali istatistikleri, Maliye Bakanlığı tarafından kapsam dahilindeki kamu idarelerinin mali tablolarının/mizanlarının birleştirilmesinden oluşan genel yönetim sektörü konsolide mali tablolarıdır.

Bu bağlamda, bireysel mali tabloların üretildiği muhasebe sistemi ve raporlama çerçevesinin gelişmişlik düzeyi, konsolide mali tabloların güvenilirliğini doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, konsolidasyon hatalarına ilişkin tespitlere geçilmeden önce sisteme ilişkin yapısal şartlar, riskler ve kontrollere ilişkin genel bir değerlendirmenin yapılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Yapılan mali istatistik değerlendirmeleri sırasında tespit edilen ve konsolidasyon sürecini zorlaştırdığı düşünülen hususlar genel olarak aşağıda sıralanmıştır:

1) Genel yönetim kapsamına dahil kurumlarca kullanılan detay hesap planlarının sektör içi ve sektör dışı ayrımına imkan vermemesi nedeniyle konsolidasyona elverişli olmaması, bu nedenle kapsam dahilindeki kurumların aralarında gerçekleştirdikleri mali işlemlerin tüm detaylarıyla tespit edilememesi,

2) Sistemin kamu idareleri bazında bireysel mali tablo üretme üzerine tasarlanıp konsolide mali tablo üretmeye elverişli olmaması,

3) Takvim uyumsuzluğu nedeniyle mali istatistiğe esas muhasebe verilerinin dış denetim görüşü alınmamış mali tablolardan elde edilmesi,

4) Kurumların Genel Yönetim Bilançosunun bir parçası olduklarına dair farkındalığa ve sorumluluğa sahip olmamaları⁵,

⁵ 5018 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesi uyarınca, mali hizmetler birimleri bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamakla yükümlüdür.

5) Mali istatistik kapsamındaki kurumların sektör içi karşılıklı mali işlemleri farklı tutarlarda, karşılıklı çalışmayan hesaplarda ve farklı dönemlerde muhasebeleştirilmesi, bunu önleyecek kontrol mekanizmalarının işlerliğinin olmaması.

5018 sayılı Kanun'un 52 nci maddesinde verilen mali istatistiklerin sektörel tanımına göre genel yönetim sektörü; merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörlerinden oluşmakta ve bu alt sektörlerin hem kendi içlerinde hem de birbirleri ile karşılıklı mali ilişkileri bulunmaktadır. Sektör içi bu ilişkilerin doğru ve güvenilir bir şekilde elimine edilmesi, hem alt sektör mali tablolarının hem de genel yönetim sektörüne ilişkin mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini önemli ölçüde etkilemektedir.

Yukarıda bahsedilen sorunların düzeltilmesine ilişkin sistem kontrolleri kurulmadığı sürece eliminasyona engel teşkil eden yapısal problemler devam edecektir. Bunun bir sonucu olarak Bakanlığın tüm sektör içi ilişkileri, ilgili hesaplara kaydedilmiş doğru tutarlar üzerinden elimine etmesi mümkün görünmemektedir. Nitekim, Raporun izleyen bölümünde yer verilen eliminasyon kaynaklı raporlama hataları, ağırlıklı olarak bu durumdan kaynaklanmakta, genel yönetim mali tablolarında yer alan mali varlık/yükümlülük ve gelir/gider kalemlerinin doğru ve gerçeğe uygun sunumunu engellemektedir.

Bahsi geçen sektör içi işlemler netleştirilemediği için ilgili kurumlar tarafından farklı tutarlarda kaydedilen veya bir kurum kaydederken diğerinin hiç kaydetmediği tutarlar eliminasyon işlemlerinde güçlüklerle yol açmakta ve mali tablolarda mükerrerlik yaratmaktadır. Bir konsolide mali tablonun doğru ve güvenilir olmasının önemli unsurlarından biri, sektör içi işlemlerin azami düzeyde ayıklanabilmesidir. Mükerrerlikten arındırılmış, sadece sektör dışı ilişkilerin yansıtıldığı mali tablolar ancak bu şekilde üretilebilir.

Yukarıdaki hususlar değerlendirildiğinde sistemin doğru mali istatistik üretmeye elverişli bir yapıya dönüşebilmesi için aşağıdaki unsurların önem arz ettiği düşünülmektedir:

1) Genel yönetim kapsamına dahil kurumlar arasındaki karşılıklı borç-alacak ve gelir-gider nitelikli tüm mali ilişkilerin tespit edilmesi,

2) Tespit edilen mali ilişkilerin kurumların detay hesap planlarında tanımlanmasının ve gerçekleşen mali işlemlerin eksiksiz olarak muhasebe kaydının yapılması ve mali raporlara yansıtılmasının sağlanması,

3) Her kurumun, alt sektör ve genel yönetim sektörü ile tüm mali ilişkilerinin yer aldığı “mali ilişki matrisi” oluşturulması,

4) Mali mevzuattaki değişiklikler sonucunda mali ilişkilerde ortaya çıkan yeni durumların takip edilmesi ve buna göre matrisin güncellenmesi,

5) Bu matriste yer alan mali ilişkilerin ilgili kurumlar tarafından tutar, hesap ve mali yıl bazında dönemsel mutabakatının sağlanmasını güvence altına alan bir sistemin tasarlanması,

6) Tasarlanan sistemin kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin bir parçası haline getirilmesi.

Bu hususların hayata geçirilmesi sonucunda, karşılıklı işlemlerden doğan borç-alacak ya da gelir-gider tutarları, dönemsel olarak varılacak mutabakat çerçevesinde kurumların mali tablolarına doğru şekilde yansıtılmış olacaktır. Böylelikle hem kamu idarelerine ait bireysel mali tabloların ilgili hesaplar bazında doğru ve gerçek durumu yansıtması sağlanacak hem de genel yönetim konsolide mali tablolarının doğruluk ve güvenilirliği artacaktır. Eliminasyon işlemlerine ilişkin iç kontrollerin daha işlevsel hale getirilmesi ile de elimine edilmesi gereken tutarlar net bir şekilde ortaya konulmuş olacaktır.

Maliye Bakanlığı mali istatistiklerin derlenmesinden sorumlu kurum olduğundan yukarıda bahsedilen sistemin kurulmasında ve işletilmesinde kilit role sahiptir. Bu sorumluluğa paralel olarak da, mali istatistik kapsamındaki kurumlardan bilgi ve belge istemeye ve detay kod kullanımını sağlamaya yetkilidir. Kullanılmakta olan detay kod sisteminin, tüm sektörler bazında konsolidasyona tabi işlemlerin tamamını kapsayan bir yapıya kavuşturulması, sektör içi mali işlemlerde karşılıklı mutabakat için uygun bir zemin hazırlayacaktır.

Bu bağlamda genel yönetim mali istatistiklerinin güvenilirliğinin artırılması, hem kamuoyunun doğru bilgilendirilmesini hem de yapılacak analizlerin ve sonraki döneme ilişkin stratejilerin sağlıklı olmasını sağlayacaktır. Nitekim genel yönetim mali istatistiklerinin asıl üretilme amacı, makro düzeyde karar vericilere yapılacak analizlerde ve oluşturulacak stratejilerde yol gösterici olmaktır.

3.2.4 Eliminasyon İşlemlerine İlişkin Tespitler

Konsolide edilen mali tabloların sadece kapsam dışında kalan kurumlarla olan mali ilişkilerin sonucunu göstermesi gerektiği ilkesi uyarınca, mali istatistikler hazırlanırken alt sektörü oluşturan birimlerin veya sektörü oluşturan alt sektörlerin hesapları konsolide edilir. Bu konsolidasyon sürecinde alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı işlemlerden kaynaklanan borç-alacak, gelir-gider nitelikli işlemler elimine edilir.

Diğer bir deyişle eliminasyonun temel amacı, sektör içi işlem ve bakiyelerden kaynaklanan mükerrerliği önleyerek sadece kapsam dışındaki kurumlarla olan ilişkileri gösteren mali tablolar hazırlamaktır. Bu nedenle Maliye Bakanlığı genel yönetim sektörü mali tablolarının oluşturulması amacıyla çok sayıda eliminasyon işlemi gerçekleştirmiştir. Ek-2'de detayı verildiği üzere mahalli idareler, sosyal güvenlik kurumları ve merkezi yönetim alt sektörlerinde toplam 14.363.174.962-TL, genel yönetim sektörü oluşturulurken toplam 88.949.091.945-TL karşılıklı borç-alacak tutarı mahsup edilmiştir. Yapılan ve detayı Sayıştaya gönderilen sektörler içi ve sektörler arası toplam konsolidasyon tutarı 103.312.266.907-TL olup, brüt bilanço toplamları⁶ üzerinden % 6,36'lık bir orana karşılık gelmektedir.

Ancak, yapılan değerlendirmeler sonucunda, Maliye Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen eliminasyonlara rağmen, Genel Yönetim Bilançosunun sektör içi işlemlerden tam olarak arındırılmadığı, bu nedenle bazı hesaplar bazında hata içerdiği tespit edilmiştir. Raporun izleyen bölümlerinde, Genel Yönetim Bilançosunun doğruluğunu ve konsolidasyon güvenilirliğini etkileyen eliminasyon kaynaklı raporlama hatalarına ve diğer hususlara yer verilmektedir.

Gerek Bakanlık tarafından dipnotlarda verilen gerekse Sayıştay tarafından tespit edilen eliminasyon kaynaklı raporlama hatalarını temel olarak üç grup altında toplamak mümkündür:

- 1 inci grubu, bilanço dipnotlarında Maliye Bakanlığı tarafından yapılamadığı beyan edilen eliminasyonlar oluşturmaktadır.

⁶ Brüt bilanço toplamı; genel yönetim sektörünü oluşturan mahalli idareler, sosyal güvenlik kurumları ve merkezi yönetim bilançoları ile bunların alt sektörlerinin karşılıklı borç-alacak işlemlerinden arındırılmamış bilanço toplamlarını ifade etmektedir.

• 2 nci grup tespitler, doğru tutarlar üzerinden yapılmayan eliminasyon işlemlerine ilişkindir. Eksik eliminasyon, fazla eliminasyon ve yapılmayan eliminasyon işlemleri bu grupta yer almaktadır.

• 3 üncü grup ise, brüt bilançolar üzerinde gerçekleştirilen analizler sonucunda yapıldığı tespit edilen fakat Bakanlık tarafından açıklanmamış olan düzeltme kayıtları ve eliminasyonlara ilişkindir.

Tablo 2: Genel Yönetim Bilançosuna Ait Eliminasyon Kaynaklı Tespitlerin Tutarı⁷ (TL)

Tespit Türü	Tutar
1) Bilanço dipnotunda yapılamadığı açıklanan eliminasyon	14.321.505.993
2) Genel Yönetim bazında tespit edilen eliminasyon hatası	34.201.187.592
3) Yapıldığı tespit edilen fakat Maliye Bakanlığı tarafından açıklanmamış olan düzeltme kayıtları ve eliminasyonlar	6.552.228.789
TOPLAM	55.074.922.374

Yukarıdaki Tabloda da görüleceği üzere, 2014 yılı Genel Yönetim Bilançosuna ait eliminasyon kaynaklı tespitlerin toplam tutarı 55.074.922.374 -TL'dir.

Konsolidasyon güvenilirliğine ilişkin diğer bir tespit ise, temel olarak, elimine edilmesi gereken tutarların ilgili kurum hesaplarında tam, doğru ve eliminasyona elverişli bir şekilde kaydedilmemesinden kaynaklanan belirsizliklerdir. Bu kapsamda, Genel Yönetim Bilançosunda 121 no.lu Hesap sektör içi alacak içerdiği halde eliminasyona tabi tutulmamıştır. Raporun ilgili bölümünde açıklandığı üzere, ilgili kurumların 121 no.lu Hesabının detay kodundan, genel yönetim kapsamındaki kurumların vadesi geçmiş vergi ve SGK prim borcu ayrıştırılmadığından eliminasyona tabi kısım tespit edilememiştir. Genel Yönetim Bilançosunda 121 no.lu Hesabın bakiyesi⁸ içindeki konsolidasyona tabi kısım belirlenemediğinden buna ilişkin raporlama hatası hesaplanamamış ve ilgili tutara yukarıdaki Tabloda yer verilmemiştir.

⁷ Tutar hesaplamasında, aktif-pasif, artış-azalış etkisi mutlak değer üzerinden alınmıştır.

⁸ Ek-1 Genel Yönetim 2014 Yılı Bilançosu

Aşağıdaki Tabloda, 1 inci grubun konusunu oluşturan raporlama hatalarının detayı açıklanmıştır. 2013 yılı Mali İstatistik Değerlendirme Raporunda yer alan bulgular üzerine 2014 Yılı Genel Yönetim Bilanço dipnotlarında beyan edilen ancak tek taraflı kaydı bulunup mali işlemi karşı tarafın hiç kaydetmemesi nedeniyle Maliye Bakanlığı tarafından yapılamayan eliminasyon tutarı gösterilmektedir. Söz konusu durum, Genel Yönetim 2014 Yılı Bilançosunda varlıkların 12.069.237.420-TL, borçların ise 2.249.159.540-TL fazla görünmesine yol açmaktadır.

Tablo 3: 2014 Yılı Genel Yönetim Bilanço Dipnotlarında Yapılamadığı Açıklanan Eliminasyon Tutarı (TL)

AKTİF (VARLIKLAR)		PASİF (KAYNAKLAR)	
12 - Faaliyet Alacakları	557.713.920	32 - Faaliyet Borçları	61.750
23 - Kurum Alacakları	11.511.523.500	36 - Ödenecek Diğer Yükümlülükler	2.249.097.790
Toplam	12.069.237.420	Toplam	2.249.159.540

2 nci grubun konusunu oluşturan raporlama hataları ise, Bakanlığın Bilanço dipnotlarında belirtilen ancak yapılamayan eliminasyon tutarından ayrı olarak, 2014 yılı Mali İstatistiklerine ilişkin yapılan değerlendirmeler sonucunda tespit edilen ve Bakanlık tarafından yapılmayan veya yapılmaması gerektiği halde hatalı olarak yapılan eliminasyon işlemlerinden kaynaklanmaktadır. Takip eden bölümde yer alan bulgulardan da ayrıntısı incelenebileceği üzere, 2014 Yılı Genel Yönetim Bilançosu toplam 34.201.187.592-TL eliminasyon hatası içermektedir.

3 üncü grubun konusunu oluşturan raporlama hataları, Bakanlığın bilanço dipnotlarında yaptığını beyan ettiği eliminasyonlar haricinde yapılan ancak beyan edilmeyen düzeltme kayıtları ve eliminasyonlardan oluşmaktadır. Söz konusu açıklanmayan eliminasyon tutarlarına, alt sektör birimlerinin konsolide bilanço kalemlerinin yatay olarak toplanması ve açıklanan eliminasyonların düşülerek konsolide alt sektör bilançosunun yeniden oluşturulması yolu ile ulaşılmıştır. Mevcut alt sektör konsolide bilançosu ile yeniden oluşturulan alt sektör konsolide bilançosu arasındaki fark ise yapılan ancak açıklanmayan eliminasyon tutarını ortaya çıkarmıştır. Ayrıntılı tablolar, Raporun Ek-3 ve Ek-4'ünde yer almaktadır.

Bu bağlamda, Ek-3'te yer alan Tabloda yer verildiği üzere, Merkezi Yönetim Konsolide Bilançosunda 2.480.665.340,90-TL açıklanmayan varlık ve yükümlülük/öz kaynak;

Mahalli İdareler Konsolide Bilançosunda 211.211.354,07-TL açıklanmayan varlık/özkaynak eliminasyonu yapılmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumları Konsolide Bilançosunda ise yükümlülük ve özkaynak kalemlerine ilişkin 600.683.317,06-TL eliminasyon tespit edilmiş ancak açıklanmadığı görülmüştür. Bunlara ilaveten Ek-4'teki Tabloda yer verildiği üzere, Genel Yönetim Konsolide Bilançosunun aktif/pasif kalemlerinde ise toplam 2.707.854.518,25-TL'lik bir düzeltme kaydı ve eliminasyon yapılmış olduğu ancak bunların açıklanmadığı tespit edilmiştir. Bu durum, mali istatistiklerin doğruluk ve güvenilirliği açısından önem arz ettiğinden, veri kalitesinin artırılması veya buna benzer gerekçelerle olsa dahi yapılan tüm eliminasyon işlemlerinin açıklanması ve böylelikle mali tablolara ilişkin “Tam Açıklama” ilkesinin gereğinin yerine getirilmesi gerekmektedir.

3.2.4.1 Borç-Alacak Konsolidasyonuna İlişkin Tespitler

1) Savunma Sanayi Destekleme Fonunun 220-Gelirlerden Alacaklar Hesabında kayıtlı 13.281.363.487,51-TL, kamu idare payları kapsamında fon alacağını göstermektedir. Buna karşılık olarak 13.466.310.276,12-TL'lik tutar da, Maliye Bakanlığının 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabında Savunma Sanayi Destekleme Fonu payı olarak kayıtlıdır. Kapsam dahilindeki kurumlarda mükerrer borç ve alacak kaydını önlemek açısından bu tutarların karşılıklı olarak elimine edilmesi gerekmektedir. Ancak hesapların vade uyumsuzluğu nedeniyle yapılamayan eliminasyon, Genel Yönetim Bilançosunda ilgili hesapların bu tutarlar kadar sektör içi borç/alacak içermesine yol açmaktadır.

2) Sosyal Güvenlik Kurumları Konsolide Bilançosunda yer alan 139-Diğer Kurum Alacakları Hesabının;

a) 754.974.360,20-TL'si Hazineden tahsil edilecek olan emekli maaşlarına ek ödeme adı altında yansıtılan tutardan,

b) 5.231.451,59-TL'si Hazineden tahsil edilecek olan emekli şehit ve gazilerin hak sahiplerine yapılan ikramiye ödemeleri ile primsiz ödemeler kapsamında yapılan emekli aylığı ödemelerinden,

c) 1.310.419.793,86-TL'si Hazine ve İş-Kur'dan tahsil edilecek olan sigorta primi teşviki kapsamındaki kanunlardan kaynaklanan tutardan,

d) 806.542.301,78-TL'si ilgili kamu kurumlarından tahsil edilecek olan emekli ikramiyeleri karşılığında,

e) 13.154.370,18-TL'si ilgili kamu kurumlarından tahsil edilecek olan 4/c kapsamındaki emeklilerin vefatı sonucu hak sahiplerine bağlanan maaşla birlikte ödenen ölüm yardımı ödeneğinden,

oluşmaktadır. Yapılan incelemede, SGK Bilançosunda alacak olarak kayıt altına alınan toplam 2.890.322.277,61-TL'lik bu tutarın, ilgili kamu kurumlarının kayıtlarında borç olarak görünmediği ve Genel Yönetim Bilançosu oluşturulurken bu tutara ilişkin eliminasyon yapılamadığı görülmüştür. Bu itibarla eliminasyon yapılamayan bu tutar, Genel Yönetim Bilançosunda kurum alacaklarının 2.890.322.277,61-TL fazla görünmesine yol açmaktadır.

3) TKHK Döner Sermayesinin 340-Alınan Sipariş Avansları Hesabında Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan tedavi avansları olarak kayıtlı olan 1.173.212.779,36-TL, sektör içi bir borcu ifade etmektedir. Ancak bu borcun karşılığı olan alacak kaydı tespit edilememiştir. Bu nedenle yapılamayan eliminasyon, Genel Yönetim Bilançosunda ilgili hesabın bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

4) Genel bütçeli idarelerin merkezi yönetim kapsamındaki kurumlardan alacak olarak 132-232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesaplarında kayıtlı sırasıyla 8.085.570,00-TL ve 727.293.790,00-TL, Merkezi Yönetim Bilançosunda konsolide edilememiştir. Bu durum, Genel Yönetim Bilançosu aktifinin toplam 735.379.360,00-TL kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

5) Hazine Müsteşarlığının 230-Dış Borcun İkrarından Doğan Alacaklar Hesabında kayıtlı 574.336.178,21-TL, Özelleştirme İdaresi Başkanlığından olan dış borcun ikrazından kaynaklı alacağını göstermektedir. Buna karşılık olarak Özelleştirme Fonunun mizanında 303-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabında "Hazineye Borçlar" detayında 573.299.617,05-TL kayıtlıdır. Diğer bir deyişle, Hazine Müsteşarlığı verilerinde borçlu kurum Özelleştirme İdaresi Başkanlığı olarak yer alırken Hazineye borç kaydı Özelleştirme Fonu tarafından yapılmıştır. Bahsi geçen uyumsuzluk nedeniyle bu kapsamda bir eliminasyon yapılamamıştır. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunda ilgili hesaplar bu tutarlar kadar fazla görünmektedir.

6) İşsizlik Sigortası Fonunun elinde bulunan DİBS'lere ait gelir tahakkukları için 181-Gelir Tahakkukları Hesabında kayıtlı olan 2.983.864.485,48-TL elimine edilmiştir. Ancak bu tutarın 181.01.01-Mevduat/Repo Gelir Tahakkuklarına ait olan 176.145.577,81-TL'lik kısmı

sektör dışı bir alacağı ifade ettiğinden eliminasyona tabi değildir. Bu nedenle Genel Yönetim Bilançosunda ilgili hesaptan bu tutar kadar fazla eliminasyon yapılmıştır.

Ayrıca yine İşsizlik Sigortası Fonunun 381.01.01-Gider Tahakkukları Hesabında kayıtlı 342.603.249,01-TL, Fonun faiz gelirlerinden Gelir İdaresi Başkanlığına ödeyeceği vergi stopajını ifade etmektedir. Bu tutar, sektör içi bir yükümlülüğü ifade ettiği için Genel Yönetim Bilançosunda ilgili hesap bu tutar kadar fazla görünmektedir.

7) Kalkınma Ajansları Konsolide Bilançosunda yer alan 120-220 Gelirlerden Alacaklar, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar, 122-222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarında kayıtlı tutarların içerisinde merkezi yönetim bütçesinden aktarılan paylar, il özel idarelerinden aktarılan paylar ve belediyelerden aktarılan paylar olmak üzere sektör içi alacaklar bulunmaktadır. Söz konusu alacaklar, kurumların Kalkınma Ajanslarına mevzuat gereği aktarmak zorunda oldukları paylardır. Diğer bir ifadeyle bu grupta kayıtlı toplam 322.257.000,00-TL, Sanayi ve Ticaret Odalarından aktarılacak paylar dışında sektör içi bir alacağı ifade etmektedir. Bu durum, ilgili hesapların Genel Yönetim Bilançosunda toplam bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

8) Karayolları Genel Müdürlüğünün 403-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabında 263.953.110,30-TL'lik tutar, dış proje kredi kaydı detayı ile Hazine Müsteşarlığına borç olarak kayıtlıdır. Ancak Hazine Müsteşarlığı mizanında 130-230 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesaplarında Karayolları Genel Müdürlüğünden alacak görünmemektedir. Kurumlar arasındaki mali ilişkinin tutar ve nitelik olarak netleştirilememesi, konsolide edilecek tutarlar açısından belirsizlik yaratmaktadır. Karayolları Genel Müdürlüğünün 403 no.lu Hesabında kayıtlı 263.953.110,30-TL, sektör içi bir borcu ifade etmektedir. Bu durum, 403 no.lu hesabın Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

9) Sosyal Güvenlik Kurumunun 403-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabında Hazineye Diğer Borçlar alt kodunda 7.200.215,89-TL kayıtlıdır. Hazine Müsteşarlığı mizanında ise 230-Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabında SGK'dan alacak olarak sadece 8.998.375,51-TL görünmektedir. Kurumların bu hesaplarında kayıtlı tutarlar karşılıklı olarak elimine edilmemiştir. Bu durum, ilgili hesapların Genel Yönetim Bilançosunda söz konusu tutarlar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

10) DSİ Genel Müdürlüğü mizanında 120,121 ve 220 no.lu Hesapların 03.09.09.06-İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Tesisine İlişkin Yatırım Bedeli Geri Ödemeleri ayrıntı kodunda kayıtlı olan toplam 71.721.593,68-TL'lik mahalli idarelerden olan alacak elimine edilmemiştir. Bu durum, ilgili hesapların Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

11) Genel Yönetim Bilançosunda 118.02 ve 218.02-Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları Hesaplarına kayıtlı bulunan toplam 27.965.171,26-TL içindeki DİBS miktarı, detay kod kullanımının elverişsizliğinden dolayı elimine edilememiştir.

12) Genel Yönetim Bilançosunda mahalli idarelere ait 362.01.02-Fonlar Adına Yapılan Tahsilatlar Hesabına kaydedilmiş 10.261.680,57-TL, karşılığı olan İşsizlik Sigortası Fonunun 120 no.lu Hesabından elimine edilememiştir. Bu durum, ilgili hesabın Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

13) Genel bütçeli idarelerin 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabında, TRT'ye ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumuna yapılacak ödemeler olarak toplam 6.209.278,59-TL kayıtlıdır. İlgili tutarlar, sektör içi bir borcu ifade etmektedir ve elimine edilememiştir. Bu durum, ilgili hesabın Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

14) Döner sermayeli kuruluşların diğer döner sermayeli kuruluşlardan olan uzun vadeli alacakları için 3.150.443,04-TL bakiyeli 234-İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabı ile karşılığında döner sermayeli kurumların 403-İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesabından eliminasyon yapılmamıştır. Bu durum, ilgili hesapların Genel Yönetim Bilançosunda söz konusu tutarlar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

15) Maliye Bakanlığı 362.02-Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar Hesabında 430.854,41-TL mahalli idareler adına, 1.027.528,32-TL özel bütçe kapsamındaki idareler adına yapılan tahsilatları göstermektedir. Toplam 1.458.386,73-TL'lik tutar, ilgili kurumlar tarafından alacak olarak kaydedilmediği için elimine edilememiştir. Dolayısıyla, ilgili hesap sektör içi bir borç içerdiği için Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmektedir.

16) Hazine Müsteşarlığının 230-Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabında Türk Patent Enstitüsünden alacağı olarak 1.354.492,16-TL kayıtlı iken Enstitünün mizanında bu tutara karşılık olarak Hazineye borç kaydı bulunmamaktadır. İlgili tutar, sektör içi bir

alacağı ifade etmektedir ve elimine edilememiştir. Bu durum, ilgili hesabın Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

3.2.4.2 Gelir-Gider / Bütçe Geliri-Bütçe Gideri Konsolidasyonuna İlişkin Tespitler

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Ek-5 ve Ek-6'da yer verilen Genel Yönetim 2014 Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Bütçe İstatistikleri Tablolarında ilgili gelir ve gider kodlarından eliminasyon yapılmıştır. Aşağıda bu kapsamdaki tespitlere yer verilmiştir:

1) 2014 yılı Genel Yönetim Faaliyet Sonuçları Tablosu ve genel yönetimi oluşturan alt sektörlere ait Faaliyet Sonuçları Tablolarının oluşturulması sırasında, kapsamdaki kurumların gelir ve giderleri karşılıklı olarak elimine edilmiştir. Ancak, ilgili hesaplardan elimine edilen tutarlar birbirine eşit değildir. Sektör bazında karşılıklı olarak gelirlerden elimine edilen tutar ile giderlerden elimine edilen tutar arasındaki farklar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: Faaliyet Gelir ve Gideri Eliminasyon Tutar Farkları (TL)

Sektör Adı	630-Giderler Hesabından elimine edilen tutar	600-Gelirler Hesabından elimine edilen tutar	Fark
Merkezi Yönetim (5018 md. 52)	73.597.204.399,80	76.314.484.147,14	2.717.279.747,34
Mahalli İdareler	824.952.662,05	1.036.164.019,19	211.211.357,14
Sosyal Güvenlik Kurumları	2.127.066.401,61	1.526.383.084,55	-600.683.317,06
Genel Yönetim	96.720.968.292,08	93.477.277.337,98	-3.243.690.954,10

Tabloda görüldüğü üzere, genel yönetim sektörü konsolide edilirken oluşan fark 3.243.690.954,10-TL'dir. Bu tutar, genel yönetim sektörü kapsamındaki kurumların aynı mali işlem için karşılıklı yaptıkları gelir-gider kayıtları arasındaki farktan ileri gelmektedir. Konsolidasyon güvenilirliği açısından değerlendirildiğinde aynı raporlama döneminde gelir-gider olarak karşılıklı yazılan tutarların birbiriyle aynı olması önem taşımaktadır. Şüphesiz, bu farkın olabildiğince minimize edilmesi hem bireysel mali tabloların hem de bu tabloların konsolidasyonundan oluşan mali istatistiklerin güvenilirliğini artıracaktır. Bu farka ilişkin olarak Bakanlık, Faaliyet Sonuçları Tablolarının dipnotlarında gelir ve giderden yapılan eliminasyon tutarları arasındaki rakamsal farkın, kayıt zamanının farklı olması ve sınıflandırma farklılıklarından kaynaklandığını ifade etmektedir. Ancak ilgili farkların, bu farklılara yol açan nedenlerin tespitine yönelik bir çalışma yapılarak sektör, kurum, ekonomik

kod, transfer tarihi üzerinden daha ayrıntılı şekilde dipnotlarda açıklanmasının önem arz ettiği düşünülmektedir.

2) İşsizlik Sigortası Fonu detay mizanında 630.03.04.03.90 hesap kodunda kayıtlı 663.762.764,86-TL'lik mevduat ve DİBS faiz gelirlerinden vergi stopajı tutarı, Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili gelir kodundan elimine edilememiştir.

3) Genel Yönetim Faaliyet Sonuçları Tablosunda 600.04.03.01.03-Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar Hesabında genel yönetimde kayıtlı tutarın tamamı için eliminasyon yapılmıştır. Ancak bu koddaki kayıtlardan yalnızca Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinin merkezi yönetim bütçesine dahil idarelerden aldığı bağış ve yardımların eliminasyona tabi olması gerekirdi. Dolayısıyla Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinde kayıtlı olan tutarın dışında, diğer idarelere ait olan ve mahiyeti bilinmeyen 335.533.115,13-TL fazladan eliminasyona tabi tutulmuştur.

4) Merkezi Yönetim Faaliyet Sonuçları Tablosunda 600.04.05.01.10-YÖK Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı Destekleri ve 600.04.05.01.11-YÖK Yurtdışı Destekleri Hesaplarında kayıtlı bulunan toplam 33.526.090,99-TL eliminasyona tabi tutulmamıştır⁹.

5) Merkezi Yönetim ve Genel Yönetim Faaliyet Sonuçları Tablolarında 630.03.04.02.04-Mahkeme Harç ve Giderleri Ödemeleri sırasıyla 212.364.131,90-TL ile 350.720.719,43-TL görünmektedir. Merkezi ve Genel Yönetim Bütçe İstatistiklerinde ise 830-Bütçe Giderleri Hesabının aynı detay kodunda kayıtlı eliminasyona tabi tutulması gereken tutarlar sırasıyla 203.418.529,60-TL ile 348.656.861,90-TL'dir. Bu tutarların içindeki genel bütçe geliri olan mahkeme harçları, sektör içi bir gideri ifade etmekte olduğu halde bu kısım, detay kod kullanımının elverişsizliği nedeniyle ilgili tutarlardan ayrıştırılamamış ve eliminasyon yapılamamıştır.

6) Merkezi ve Genel Yönetim Faaliyet Sonuçları Tablosu oluşturulurken 630.03.04.03.01-Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Hesabında kayıtlı bulunan 5.964.770,10-TL ile 45.608.293,97-TL eliminasyona tabi tutulamamıştır. Merkezi Yönetim Faaliyet Sonuçları (md.52) Tablosunda elimine edilmesi gereken tutar ise 69.530.111,14-TL'dir. Genel Yönetim Bütçe İstatistikleri oluşturulurken 830-Bütçe Giderleri Hesabının aynı ayrıntı koduna ilişkin elimine edilemeyen tutar ise 43.059.371,08-TL'dir.

⁹ 01/01/2015 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere konsolidasyon anahtarı güncellenmiştir.

3.2.4.3 Mahalli İdareler Sektörüne İlişkin Bulgular

Mahalli idareler sektörü içinde birbiriyle karşılıklı pek çok borç-alacak ve gelir-gider ilişkisi bulunmaktadır. Çevre temizlik vergisi payı, otopark bedeli, kalkınma ajanslarına aktarılan paylar ve mahalli idare birlikleri payı bu ilişkilere örnek olarak gösterilebilir. Her ne kadar mahalli idareler alt sektörü genel yönetim sektörü içinde çok büyük bir paya sahip olmasa da, bu sektör içindeki ilişkilerin tespit edilip elimine edilmesi mali tabloların doğru ve gerçeğe uygun sunulması bakımından önemlidir.

Bu kapsamda Ek-7’de yer alan 2014 yılı Mahalli İdareler Bilançosu incelenmiş ve bilanço dipnotlarında borç ve alacağa ilişkin olarak yalnızca 132-232 no.lu Hesaplar karşılığında 303-403 no.lu Hesaplardan eliminasyon yapıldığı görülmüştür. Ancak yukarıda bahsedildiği gibi sektör içi daha pek çok ilişki olup bunlar mahalli idareler mali tablolarında mükerrerliğe yol açmakta ve nihai olarak genel yönetim sektörü tablolarını etkilemektedir. Buna ilişkin tespitlere aşağıda yer verilmiştir:

1) Mahalli İdareler Bilançosunda 362-Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında kayıtlı, mahalli idareler adına tahsil edilen 476.488.393,40 TL’lik tutarın ilgili idarelerin alacak hesaplarından elimine edilmesi gerekmektedir. Ancak söz konusu hesaplardan bu kapsamda bir eliminasyon yapılamamıştır. Bu durum, ilgili hesabın Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

2) Mahalli İdareler Konsolide Bilançosunun 363-Kamu İdareleri Payları Hesabının İl Özel İdareleri Paylarına ait detay kodunda kayıtlı 201.975.394,36-TL’lik tutar ilgili alacak hesaplarından elimine edilememiştir. Bu durum, ilgili hesabın Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

3) Mahalli idarelere ait 333-Emanetler Hesabında kayıtlı 123.474.525,71-TL’lik tutar kapsam dâhilindeki kurumların birbirlerine olan yükümlülüklerini ifade etmektedir. Söz konusu tutarın elimine edilemediğine ilişkin dipnotlarda açıklama yapılması gerekmektedir.

4) Belediyeler Konsolide Bilançosunda¹⁰ 120, 121 ve 222 no.lu Hesaplarda kayıtlı toplam 45.112.617,27-TL tutarındaki çevre temizlik vergisinden alınan paylar ile karşılığında 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında takip edilen Büyükşehir Belediye payları toplamından

¹⁰ Belediyeler Konsolide Bilançosu, büyükşehir, büyükşehir dışı il ve ilçe belediyeleri toplamından oluşmaktadır.

eliminasyon yapılamamıştır. Bu durum, ilgili hesapların Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

5) Mahalli İdareler Konsolide Bilançosunda 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının mahalli idarelerden alınan yönetim giderlerine katılma payları detay kodunda kayıtlı olan tutar ile karşılığında 363-Kamu İdare Payları Hesabının mahalli idare birlikleri paylarına ilişkin detay kodundan eliminasyon yapılamamıştır. Elimine edilmesi gereken tutar 12.543.801,75-TL'dir. Bu durum, ilgili hesabın Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

6) Mahalli İdareler Konsolide Bilançosunda 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabının mahalli idarelerden alınan yönetim giderlerine katılma payları detay kodunda kayıtlı olan tutar ile karşılığında 363-Kamu İdare Payları Hesabının mahalli idare birlikleri paylarına ilişkin detay kodundan eliminasyon yapılamamıştır. Elimine edilmesi gereken tutar 5.098.170,20-TL'dir. Bu durum, ilgili hesabın Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

7) Mahalli idareler sektörü içerisinde yer alan il özel idareleri ile mahalli idare birliklerinin 303-Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabında kayıtlı belediyelere olan borçlarından eliminasyon yapılamamıştır. Elimine edilmesi gereken tutar; 364.471,67-TL'si il özel idarelerine, 773.155,15-TL'si mahalli idare birliklerine ait olmak üzere toplam 1.137.626,82-TL'dir. Bu durum, ilgili hesabın Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

8) Belediyeler Konsolide Bilançosunda 120 ve 121 no.lu Hesaplarda kayıtlı otopark gelirlerinden ilçe belediyeleri payları ile karşılığında 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında takip edilen diğer belediye payları toplamından eliminasyon yapılamamıştır. Elimine edilmesi gereken tutar toplam 829.018,63-TL'dir. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunda ilgili hesap bu tutar kadar fazla görünmektedir.

3.2.4.4 Maliye Bakanlığınca Yayımlanan Bilanço Dipnotlarına İlişkin Tespitler

Maliye Bakanlığı, mizan veya bilançonun borç ve alacak hesaplarından eliminasyon yapılırken mizan eşitliğini bozmamak amacıyla karşılıklı silinen tutarların eşit olması gerektiğini bilanço dipnotlarında belirtmiştir. Ancak sektör içi kurumların karşılıklı mali işlemlerinden kaynaklanan tutarlar üzerinde mutabakat olmaması; kurumların aynı mali işlemi

farklı tutar, farklı muhasebe dönemi ve denk olmayan hesaplar üzerinden muhasebeleştirilmesine yol açmaktadır. Bu nedenle bir tarafta bulunan kayda karşılık olarak karşı tarafın daha düşük tutarda kayıt yaptığı durumlarda düşük olan tutar dikkate alınarak konsolidasyon yapılmaktadır. Kurumlar arası mali ilişkilerin eşit tutarlar ile muhasebeleştirilmemesinden kaynaklanan bu durum Genel Yönetim Bilançosunun eliminasyon işlemlerine rağmen sektör içi borç/alacak ilişkilerinden arındırılmamasına sebep olmaktadır. Eksik yapılan eliminasyonlar ve ilgili kurumlardan dış teyit yapılarak tespit edilen eliminasyona tabi tutar farkları bu bölümde raporlanmıştır. Aşağıda bu kapsamda yapılan tespitler yer almaktadır:

1) 368-Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabından ve karşılığında ilgili alacak hesaplarından yapılan eliminasyonlarda hatalar tespit edilmiştir. 368 ve 438 no.lu Hesapların bakiyeleri büyük ölçüde genel yönetim kapsamındaki kurumların Maliye Bakanlığı/Gelir İdaresi Başkanlığına olan vergi borçları ve SGK'ya olan prim borçlarından vadesi geçmiş, ertelenmiş, tehir edilmiş tutarların toplamını göstermektedir. Bahsi geçen hesaplarda yer alan tutarların ilgili kurumların takipli, tehirlili, tecilli faaliyet alacaklarının izlendiği 121,122 ve 222 no.lu Hesaplarından elimine edilmesi gerekmektedir. Bakanlık tarafından bu kapsamda yapılan eliminasyonlara ilişkin tespitler şu şekildedir:

a) 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı için alt sektörler ve genel yönetim sektöründen konsolidasyon yapılmamıştır. Hesabın Genel Yönetim Bilançosundaki tutarının¹¹ yaklaşık % 86'sı Gelir İdaresi Başkanlığına ait olup, takipteki vergi alacaklarını ifade etmektedir. Ancak, genel yönetim kapsamındaki kurumların GİB'e olan vadesi geçmiş vergi borcu ve SGK prim borcu, bu tutar içerisinde elimine edilememiştir. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunda gelirlerden takipli alacaklar hesabı, kapsam dahilindeki kurumların vadesi geçmiş vergi ve SGK prim borçları toplamı kadar fazla raporlanmıştır.

b) Bu kapsamda yapılan eliminasyonlar, ilgili hesaplarda yer alan borç alacak ilişkisi tutarının karşılıklı düşülmesinden ziyade, 368 ve 438 no.lu Hesaplar sıfırlanarak yapılmıştır. Diğer bir deyişle eliminasyon tutarı; vadesi geçmiş vergi borcu, SGK prim borcu ve diğer yükümlülük tutarından sadece kurumlar tarafından kaydedilen kadardır. 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının karşılığında 220 ve 222 no.lu Hesaplarda

¹¹ Ek-1 Genel Yönetim 2014 Yılı Bilançosu

eliminasyon yapılmıştır. Ancak 220-Gelirlerden Alacaklar Hesabı tahakkuk ettirilen ve bir yıldan daha uzun bir sürede tahsili gereken alacakların muhasebeleştirilmesi için kullanılmaktadır. Dolayısıyla, 438 no.lu Hesap ile karşılıklı eliminasyon yapılması gereken hesap 220 no.lu Hesap değil, büyük oranda GİB'in ve SGK'nın 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı olmalıdır. Bu nedenle 220 no.lu Hesaptan yapılan 916.383.428,84-TL tutarındaki eliminasyon işlemi hatalıdır. 222 no.lu Hesaptan yapılan eliminasyon incelendiğinde ise, bu tutarın GİB veya SGK'dan değil mahalli idarelerin konsolide bilançosunun 222 no.lu Hesabından mahsup edildiği tespit edilmiştir. Ancak bahsi geçen hesapta, belediyelerin kendi kanunları uyarınca topladığı vergi ve harçlardan tecil ve tehir edilen tutarlar izlenmektedir ve ilgi alacaklar sektör dışıdır. Bu nedenle 222 no.lu Hesaptan yapılan 484.101.300,00-TL tutarındaki konsolidasyon işlemi de hatalıdır.

c) Genel Yönetim Bilançosunda yapılan diğer bir eliminasyon işlemi ise merkezi yönetim kapsamındaki kurumların 122 no.lu Hesabı ile mahalli idarelerin 368 no.lu Hesabı arasındadır. Yukarıda da belirtildiği gibi, düşük olan tutar elimine edilerek 368 ve 438 no.lu Hesaplar sıfırlanmıştır. Ancak SGK'nın veya GİB'in 122 ve 222 no.lu Hesaplarında takip ettiği sektör içi alacak tutarı (genel yönetim kapsamındaki kurumları vergi ve prim borçları), kurumların detay mizanlarından tespit edilememektedir. Bu nedenle, konsolidasyon sonrası ilgili hesaplarda sektör içi alacak olup olmadığına ilişkin bir güvence elde edilememiştir.

Yukarıda yer alan bulgular değerlendirildiğinde, bu kapsamdaki eliminasyon işlemlerinin güvenilir olmasını engelleyen yapısal sorunlar şu şekilde özetlenebilir:

- Raporun “Mali Denetim Sonuçları” kısmında da yer verildiği üzere GİB ve SGK'nın 121, 122 ve 222 Hesaplarına ilişkin raporlama hataları konsolidasyona esas hesap büyüklüğünü etkilemekte, eliminasyon işleminin hatalı tutar baz alınarak yapılmasına yol açmaktadır.

- GİB ve SGK tarafından kullanılan detay hesap planları, sektörel ayrıntı bilgisi içermediğinden genel yönetim kapsamındaki kurumlardan olan vergi ve prim borcu alacağının eliminasyonuna elverişli değildir.

- Raporun 3.2.3 bölümünde de ifade edildiği üzere kurumların karşılıklı mali işlemlerinden kaynaklanan tutarlar üzerinde mutabakat sağlayamaması; kurumların aynı mali işlemi farklı tutar, farklı muhasebe dönemi ve denk olmayan hesaplar üzerinden muhasebeleştirilmesine yol açmaktadır. Bunun sonucu olarak kurumların mali tablolarında

yer alan vergi ve sosyal güvenlik primi borç toplamları, GİB ve SGK'nın ilgili kuruma ilişkin tuttuğu kayıttan farklı olabilmektedir.

2) Merkezi Yönetim Bilançosu dipnotlarında “Merkezi yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan uzun vadeli borç ve alacakları için 16.345.680,00-TL 403 no.lu Hesaptan ve karşılığında 230 no.lu Hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır” denilmektedir. Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibarıyla merkezi yönetim kapsamındaki kurumlara ait 230 no.lu Hesapta kayıtlı alacak tutarı 601.748.850,00-TL olup yapılan konsolidasyon tutarları ile uyumlu değildir. Dolayısıyla Merkezi Yönetim Bilançosunda 585.403.170,00-TL eksik konsolidasyon yapılmıştır.

3) Genel Yönetim Bilançosu dipnotlarında İşsizlik Sigortası Fonunun elinde bulunan DİBS'ler ile ilgili olarak aşağıdaki bilgiler yer almaktadır:

- İşsizlik Sigortası Fonu elinde bulunan uzun vadeli devlet iç borçlanma senetlerinden ödeme süresi bir yılın altına düşenler için 6.638.851.990,00-TL 112 no.lu Hesaptan ve karşılığı da 304 no.lu Hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.

- İşsizlik Sigortası Fonu elinde bulunan uzun vadeli devlet iç borçlanma senetleri için 65.054.399.950,00-TL 217 no.lu Hesaptan karşılığında da 404 no.lu Hesaptan düşülmek suretiyle konsolidasyon yapılmıştır.

- İşsizlik Sigortası Fonu elinde bulunan uzun vadeli devlet iç borçlanma senetlerinin birikmiş faizleri 2.983.864.480,00-TL 181 no.lu Hesaptan ve karşılığı da 381 no.lu Hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.

Yukarıda yer verilen bilanço dipnotları ile ilgili olarak tespit edilen hususlar şu şekildedir:

a) Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibarıyla İşsizlik Sigortası Fonunun elindeki kısa vadeli DİBS tutarı 6.526.206.160,00-TL olup 112 ve 304 no.lu Hesaplardan yapılan konsolidasyon tutarları ile uyumlu değildir. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunda 112.645.830,00-TL fazla konsolidasyon yapılmıştır.

b) Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibarıyla İşsizlik Sigortası Fonunun elinde bulunan uzun vadeli DİBS tutarı 64.210.727.280,00-TL olup 217 ve 404 no.lu Hesaplardan yapılan konsolidasyon tutarları ile uyumlu değildir. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunda 843.672.670,00-TL fazla konsolidasyon yapılmıştır.

c) İşsizlik Sigortası Fonunun 181 no.lu Hesabında kayıtlı tutarının tamamı olan 2.983.864.480,00-TL konsolidasyona tabi tutulmuştur. Ancak bu tutarın 176.145.570,00-TL'si mevduat faizi kodunda kayıtlıdır. Ayrıca, Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibarıyla İşsizlik Sigortası Fonunun elinde bulunan DİBS'lerin birikmiş faizleri için 381 no.lu Hesapta 1.086.791.550,00-TL gider tahakkuku yapılmış olup 181 ve 381 no.lu Hesaplardan yapılan konsolidasyon tutarları ile uyumlu değildir. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunda 1.879.072.930,00-TL fazla konsolidasyon yapılmıştır.

d) Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibarıyla İşsizlik Sigortası Fonunun elinde bulunan DİBS'lerin birikmiş faizleri için 481 no.lu Hesapta 4.285.836.230,00-TL gider tahakkuku yapılmış olup, İşsizlik Sigortası Fonunun karşı kaydı bulunmamaktadır. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar konsolide edilememiştir.

4) Genel Yönetim Bilançosu dipnotlarında, genel yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan kısa vadeli borç ve alacakları için 50.806.690,00-TL 303 no.lu Hesaptan ve karşılığında da 130 ve 137 no.lu Hesaplardan düşülerek konsolidasyon yapıldığı belirtilmektedir. Bu tutarın 16.319.820,00-TL'si 130 no.lu, 34.486.870,00-TL'si 137 no.lu Hesaptan yapılmıştır. Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibarıyla genel yönetim kapsamındaki kurumlara ait 130 no.lu Hesapta kayıtlı alacak tutarı 50.271.000,00-TL, 137 no.lu Hesapta kayıtlı alacak tutarı ise 120.887.920,00-TL olup yapılan konsolidasyon tutarları ile uyumlu değildir. 137 no.lu Hesapta kayıtlı tutarın 86.401.050,00-TL'si merkezi yönetime aittir. Ancak, bu tutar Merkezi Yönetim Bilançosunda konsolidasyona tabi tutulmamıştır. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunda toplam 120.352.230,00-TL eksik konsolidasyon yapılmıştır.

5) Genel Yönetim Bilançosu dipnotlarında "Genel yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan uzun vadeli borç ve alacakları için 5.043.070.510,00-TL 403 hesaptan ve karşılığında da 230, 232 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır" denilmektedir. Bu tutarın 5.041.753.490,00-TL'si 230 no.lu, 1.317.020,00-TL'si 232 no.lu Hesaptan yapılmıştır. Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibarıyla genel yönetim kapsamındaki kurumlara ait 230 no.lu Hesapta kayıtlı alacak tutarı 5.007.802.310,00-TL'dir. 232 no.lu Hesapta ise belediye alacağı takip edilmemektedir. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunda toplam 35.268.200,00-TL fazla konsolidasyon yapılmıştır.

6) Genel Yönetim Bilançosu dipnotlarında "2014 yılı Ocak-Aralık döneminde Hazinenin alacaklarına ilişkin 181-Gelir Tahakkukları Hesabında takip ettiği faiz alacak

tutarları ile borçlu kurumların 381-Gider Tahakkukları Hesabında takip ettiği faiz borç tutarlarının karşılıklı olup olmadığı ilgili hesapların detayından tespit edilemediğinden konsolidasyon işlemi yapılamamıştır. Tablolar 181-Gelir Tahakkukları ve 381-Gider Tahakkukları Hesaplarındaki bu durum dikkate alınarak değerlendirilmelidir” denilmektedir. Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibarıyla genel yönetim kapsamındaki kurumlara ait 181 no.lu Hesapta kayıtlı tutar 2.865.880,00-TL dir. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunda bu tutar kadar eksik konsolidasyon yapılmıştır.

7) Genel Yönetim Bilançosu dipnotlarında “Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde Mahalli İdarelerin Hazineye olan borçlarına ilişkin 481-Gider Tahakkukları Hesabında takip ettiği uzun vadeli faiz borç tutarlarına karşılık Hazinesinin 281-Gelir Tahakkukları Hesabında takip ettiği faiz alacak tutarı bulunmadığından konsolidasyon işlemi yapılamamıştır. Tablolar 281-Gelir Tahakkukları ve 481-Gider Tahakkukları Hesaplarındaki bu durum dikkate alınarak değerlendirilmelidir” denilmektedir. Hazine Müsteşarlığının mahalli idarelerden olan alacakları ikraz anlaşmaları ile düzenlenmekte ve faiz tahakkukları genelde 6 aylık periyotlarla yapılmaktadır. Ödeme planlarında yer alan izleyen yıllara ilişkin faiz alacakları henüz tahakkuk etmediği için 281 no.lu hesapta faiz tahakkuku yoktur. Dolayısıyla mahalli idarelerin de Hazine Müsteşarlığına olan borçları için 481 no.lu hesapta faiz tahakkuku bulunmamalıdır.

8) Genel Yönetim Bilançosu dipnotlarında “Hazinesinin mahalli idarelerden olan alacağı için 130-230 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı ve 137-Takipteki Kurum Alacakları Hesabı karşılığında mahalli idarelerin 303-403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabından eşit tutarda konsolidasyon işlemi yapılmıştır. Buna karşın mahalli idarelerin 303-403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabındaki 3.109.033,48-TL’lik tutarın karşılığı 954-Risk Hesabında takip edildiğinden konsolidasyon işlemi yapılamamıştır. Tablolar 303-403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesaplarındaki bu durum dikkate alınarak değerlendirilmelidir” denilmektedir. Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibarıyla genel yönetim kapsamındaki kurumlara ait 954 no.lu hesapta kayıtlı tutar 3.371.231.910,00-TL olup açıklanan rakam ile uyumlu değildir. Belediyelerin 303-403 no.lu hesaplarında Hazine Müsteşarlığına borç olarak kaydettiği tutarlar, Hazine tarafından bilanço dışı bir hesap olan 954 no.lu hesapta takip edildiğinden teknik olarak konsolidasyon yapmak

mümkün değildir. Dolayısıyla Genel Yönetim Bilançosunun 303-403 no.lu hesaplarında takip edilen ilgili tutar, genel yönetim borçlarının fazla görünmesine yol açmaktadır.

9) Genel Yönetim Bilançosu dipnotunda, 2013 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunda yer alan bulguya istinaden; İşsizlik Sigortası Fonu bilançosunun 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabında kayıtlı 553.757.429,29-TL'nin SGK tarafından borç olarak kaydedilmediği bu nedenle eliminasyon yapılmadığı ifade edilmiştir. Ancak yapılan inceleme sonucunda, SGK Bilançosundaki 362-Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında kayıtlı 621.557.616,95-TL olduğu ve bu tutarın İşsizlik Sigortası Fonuna aktarılacak tutar olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla, İşsizlik Sigortası Fonu Bilançosunda 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabında kayıtlı 553.757.429,29-TL, Sosyal Güvenlik Kurumundan tahakkuku yapıp tahsilatı yapılamayan prim alacaklarını, SGK Bilançosundaki 362-Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında kayıtlı 621.557.616,95-TL ise İşsizlik Sigortası Fonu adına tahsil edilen tutarı ifade etmektedir. Söz konusu tutarlar kurumların varlık ve yükümlülüklerinde gösterilmekte, ancak tutarlar birbiriyle uyuşmamaktadır. Kurumlar arasındaki mali ilişkinin tutar ve nitelik olarak netleştirilememesi, konsolide edilecek tutarlar açısından belirsizlik yaratmaktadır. Kurumların bu hesaplarında kayıtlı tutarlar karşılıklı olarak elimine edilmediği için Genel Yönetim Bilançosu bu tutarlar kadar sektör içi borç ve alacağı içermektedir.

10) Döner sermayeli kuruluşların 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına ilişkin olarak Merkezi Yönetim Konsolide Bilanço dipnotunda “Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; 2014 yılı Ocak-Eylül döneminde döner sermayeli kuruluşlar tarafından merkez hissesi olarak ilgili kurumlara aktarması gereken paylar için 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında kayıtlı 273.874.530,00-TL'lik tutar, ilgili kurum tarafından alacak olarak kaydedilmemiştir. Merkezi yönetim borçlarının 273.874.530,00-TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır” denilmektedir. Döner sermayeli kuruluşların 362-Ödenecek Döner Sermaye Yükümlülükleri Hesabı, 366-Merkez Hissesi Hesabı ve 369-Ödenecek Diğer Yükümlülükler Hesabı, konsolide bilanço oluşturulurken 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına dönüşmektedir. Dipnotta elimine edilmesi gereken tutar olarak sadece 366 no.lu Hesap bakiyesi alınmış, bu tutarın da 2014 yılı Ocak-Aralık dönemine ait rakamı yerine 2014 yılı Ocak-Eylül dönemi rakamı alınmıştır. Oysa 366 no.lu Hesap ile birlikte 362 no.lu Hesaptan

da sektör içi ilişkilerden kaynaklanan tutarların elimine edilmesi gerekmekte ve toplam tutar Ocak-Aralık dönemine ait olmalıdır.

11) Döner sermayeli kuruluşların 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına ilişkin olarak Genel Yönetim Konsolide Bilanço dipnotunda “Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde döner sermayeli kuruluşlar tarafından merkez hissesi olarak ilgili kurumlara aktarması gereken paylar için 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında kayıtlı 835.634.690,00-TL’lik tutar, ilgili kurum tarafından alacak olarak kaydedilmemiştir. Genel yönetim borçlarının 835.634.690,00-TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır” denilmektedir. Bir önceki bulguda da konu edildiği gibi döner sermayeli kuruluşların konsolide bilançosundaki 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı, farklı üç hesabın birleşmesinden oluşmaktadır ve bu hesaptaki tutarın bir kısmı eliminasyona tabi değildir. Dolayısıyla dipnotta verilen 835.634.690,00-TL’nin bir kısmı eliminasyona tabi olmadığından dipnot yanıltıcı bilgi içermektedir.

3.3 Önceden Belirlenmiş Standartlara Uygunluk Bakımından Değerlendirme

Bu kapsamdaki değerlendirme, sektörel sınıflandırmaya uygunluk ve muhasebe standartlarına uygunluk olmak üzere iki kriter dikkate alınarak yapılmıştır.

3.3.1 Sektörel Sınıflandırmaya Uygunluk

Kamu mali istatistiklerinin ve açıklamalarının belirlenmesinde faydalanılan uluslararası normlar Avrupa Birliği Hesap Sistemi (ESA 95), Birleşmiş Milletler Ulusal Hesaplar Sistemi (SNA 93), IMF Kamu Mali İstatistikleri Sistemi (GFSM 2001) ve Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları (IPSAS)’dır.

Buna paralel olarak mali istatistiklerin hazırlanmasına ilişkin sektör sınıflandırmasında ESA 95 (Avrupa Ulusal Hesaplar Sistemi) esas alınarak genel yönetim sektörü; merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörlerine ayrılmıştır. Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 33 sıra no.lu Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel

Tebliğinde bu sınıflandırma kriteri doğrultusunda uluslararası normlara uygun bir sektör sınıflandırması yapılmıştır.

3.3.2 Muhasebe Standartlarına Uygunluk

Mali istatistikler hazırlanırken ESA 95 sistemi kullanılarak sektör sınıflandırması yapılmasına rağmen, mali tabloların oluşturulmasında esas alınacak muhasebe ve raporlama standartları henüz tamamlanıp yürürlüğe konulmamıştır. Bu nedenle, genel yönetim mali istatistikleri hâlihazırda Devlet Muhasebe Standartları ile tam olarak ilişkilendirilmemiş mevcut muhasebe yönetmelikleri esas alınarak kaydedilen mali işlemlerden oluşmaktadır.

2006 yılında kurulan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu, uluslararası muhasebe standartlarının ülkemize uyarlanması çalışmalarının 2007–2012 döneminde tamamlanmasını karara bağlamıştır. Bugüne kadar 23 adet Devlet Muhasebe Standardı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır¹².

Genel yönetim mali istatistiklerinin doğru ve güvenilir bir biçimde hazırlanması ve konsolidasyonu için, uluslararası muhasebe ve raporlama standartlarına uygun olarak düzenlenen Devlet Muhasebe Standartlarının yönetmeliklerle uygulanabilir hale getirilmesi gerekmektedir. DMS 1- Mali Tabloların Sunulması, DMS 10- Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Mali Raporlama, DMS 13- Kiralamalar ve DMS 32- Hizmet İmtiyaz Sözleşmesi Standartları ile muhasebe yönetmelikleri uyumlaştırılmıştır. Bu bağlamda muhasebe yönetmeliklerinin daha çok sayıda standart ile uyumlu hale getirilmesinin önem arz ettiği düşünülmektedir.

¹² Devlet Muhasebe Standartlarının yürürlük maddeleri “Bu Standart, Maliye Bakanlığı ve ilgili kamu idarelerince uygulanmasına ilişkin düzenleme yapılmak üzere yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.” şeklinde düzenlenmiştir.

4. GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Mali saydamlığın ve hesap verebilirliğin en önemli araçlarından biri olan mali istatistiklerin yayımlanmasındaki temel amaç kamuoyunun, genel yönetim sektörünün varlık, yükümlülük, gelir ve giderleri hakkında bilgilendirilmesini sağlamaktır. Bu bağlamda genel yönetim mali istatistiklerinin güvenilirliğinin artırılması, hem kamuoyunun doğru bilgilendirilmesini hem de yapılacak analizlerin ve sonraki döneme ilişkin stratejilerin sağlıklı olmasını sağlayacaktır. Nitekim genel yönetim mali istatistiklerinin asıl üretilme amacı makro düzeyde karar vericilere yapılacak analizlerde ve oluşturulacak stratejilerde yol gösterici olmaktır. Raporda yapılan değerlendirmeler ışığında;

- Genel yönetim sektörünü oluşturan kurumların bireysel mali tablolarının doğru ve güvenilir veri üretmesini garanti altına alacak muhasebe ve iç kontrol sistemlerinin etkinliğinin kamu idarelerince artırılması,
- Genel yönetim kapsamına dahil tüm raporlama birimlerinin tabi olduğu muhasebe ve raporlama standartlarının gereği olan düzenlemelerin uyumlaştırılması ve eksikliklerin giderilmesi,
- Başta mahalli idareler olmak üzere, kamu idarelerinin yönetim sorumluluğu çerçevesinde muhasebe hizmetlerinin etkinliğinin artırılması ve idari kapasitesinin güçlendirilmesi; muhasebe işlemlerinin tüm kamu idarelerinde sertifikalı muhasebe yetkilileri eliyle yapılmasının sağlanması,
- Mahalli idareler sektörüne ait eliminasyon kaynaklı raporlama hatalarının, İçişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı koordinasyonunda yürütülecek bir çalışma ile giderilmesi,
- Mali istatistiklerin denetim görüşü almış bireysel mali tabloların konsolide edilmesi sonucunda oluşturulması ya da yayımlanma tarihinde açıklanan mali istatistiklerin o yıl için denetimi sonuçlandırılmamış tabloların konsolide edilmesi suretiyle oluşturulduğunun mali tablo dipnotlarında belirtilmesi,
- Sektör içi borç-alacak ve gelir-gider ilişkilerinin önemli ölçüde tespit edilerek bu mali ilişkilerin kurumların detay hesap planlarında tanımlanmasının sağlanması,
- Her kurumun, alt sektör ve genel yönetim sektörü ile mevzuattaki değişiklikler itibarıyla güncellenen tüm mali ilişkilerinin yer aldığı “mali ilişki matrisi” oluşturulması,

- Bu matriste yer alan hesapların tutar, hesap ve mali yıl bazında kamu idarelerince dönemsel mutabakatının sağlanarak eliminasyon eşitsizliklerinin azami düzeyde giderilmesi,
 - Dönemsel olarak varılacak söz konusu mutabakat çerçevesinde bireysel mali tabloların ilgili hesaplar bazında doğru ve gerçek durumu yansıtmasının sağlanması,
 - Tasarlanan sistemin iç kontrol sisteminin bir parçası haline getirilerek mali istatistik altyapısının güçlendirilmesi,
- mali istatistiklerin doğruluk ve güvenilirliğine önemli ölçüde katkıda bulunacaktır.

EKLER

EK 1:Genel Yönetim 2014 Yılı Bilançosu

GENEL YÖNETİM 2014 YILI BİLANÇOSU (Bin TL)			
AKTİF (VARLIKLAR)		PASİF (KAYNAKLAR)	
1 DÖNEN VARLIKLAR	378.919.792,7	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	162.090.006,4
10 HAZİR DEĞERLER	60.515.090,2	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	63.121.625,5
100 KASA	60.578,3	300 BANKA KREDİLERİ	2.536.704,9
101 ALINAN ÇEKLER	297.201,5	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	1.726.500,0
102 BANKA	57.933.902,3	304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	58.124.483,0
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-10.432.156,9	305 BONOLAR	0,0
104 PROJE ÖZEL HESABI	341.314,9	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	733.937,6
105 DÖVİZ	9.239.658,0	31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	12.761.890,2
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-14.543,7	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	12.761.890,2
107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	232.791,8	32 FAALİYET BORÇLARI	34.084.184,8
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER	1.531.438,6	320 BÜTÇE EMANETLERİ	12.290.769,4
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	1.324.905,5	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	34.174,4
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	210.037,4	323 BÜTÇELEŞTİRİLMİŞ BORÇLAR	3.857,4
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	1.294,6	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	15.911.936,1
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	2.348,8	326 ALINAN DEPOZİTO VE TAMİNATLAR	161.250,1
117 MENKUL VARLIKLAR	314,4	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	5.682.197,4
118 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	206.079,6	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	29.132.032,9
12 FAALİYET ALACAKLARI	227.185.412,9	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.568.691,7
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	52.735.701,3	332 OKUL PANSİYONLARI	238.810,5
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	166.973.918,6	333 EMANETLER	23.044.293,1
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	4.365.956,1	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	1.249.058,2
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	164.295,5	337 MÜTEMETLİK CARİ HESABI	34.300,7
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.557.682,8	339 RİSK HESABI	996.878,7
128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR	1.820.419,7	34 ALINAN AVANSLAR	1.554.017,9
129 ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)	-432.561,1	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	1.514.575,2
13 KURUM ALACAKLARI	23.294.010,0	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	39.442,7
130 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	117.759,8	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.886.965,7
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	3.743.930,1	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	1.577.386,5
135 PERSONELDEN ALACAKLAR	4,4	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	1.309.579,2
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	322.492,2	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	0,0
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	9.440.112,9	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	287.487,1
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-5.030,5	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK.KAR.HES.	3.051,6
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	9.674.741,0	371 DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK KAR.HES. (-)	-28.528,7
14 DİĞER ALACAKLAR	5.466.381,8	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	272.839,6
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	5.466.381,8	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	40.124,6

15 STOKLAR	7.268.831,8	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	17.945.341,5
150 İLK MADDE VE MALZEME	6.909.821,0	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	1.523.186,1
151 YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	32.831,9	381 GİDER TAHAKKUKLARI	16.422.155,3
152 MAMULLER	123.733,6	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	316.460,8
153 TİCARİ MALLAR	175.696,5	397 SAYIM FAZLALARI	243.908,1
157 DİĞER STOKLAR	26.748,7	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	72.552,7
16 ÖN ÖDEMELER	37.579.996,0	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	523.448.983,5
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	21.074.629,9	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	299.836.154,1
161 PERSONEL AVANSLARI	5.068,2	400 BANKA KREDİLERİ	10.337.807,8
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	13.064.945,8	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	2.318.080,2
164 AKREDİTİFLER	2.583.425,5	404 TAHVİLLER HESABI	284.816.745,2
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	512.188,3	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	2.363.520,9
166 PROJESİZ ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	303.477,7	41 UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	192.263.584,8
167 DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLERİ	36.260,8	410 DİŞ MALİ BORÇLAR	192.263.584,8
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.406.897,7	42 FAALİYET BORÇLARI	487,3
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.136.894,6	429 DİĞER FAALİYET BORÇLARI	487,3
181 GELİR TAHAKKUKLARI	270.003,1	43 DİĞER BORÇLAR	74.545,2
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	15.993.134,8	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	60.918,5
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	15.180.907,9	438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR	0,0
193 PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR	77.773,5	439 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	13.626,6
194 TEYİTSİZ DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	64.169,3	44 ALINAN AVANSLAR	27.841,6
196 PERSONEL AVANSLARI	1.086,0	440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	2.658,3
197 SAYIM NOKSANLARI	558.407,6	449 ALINAN DİĞER AVANSLAR	25.183,3
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	110.790,5	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.163.092,2
2 DURAN VARLIKLAR	1.137.005.607,7	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	1.055.671,0
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	50.173,5	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	107.421,2
217 MENKUL VARLIKLAR	46.577,1	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	30.035.198,8
218 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	3.596,4	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	5.650.027,1
22 FAALİYET ALACAKLARI	26.968.159,1	481 GİDER TAHAKKUKLARI	24.385.171,7
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	24.071.053,3	49 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	48.079,5
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	0,0	499 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	48.079,5
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	5.049,2	5 ÖZ KAYNAKLAR	830.386.410,6
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	2.892.056,7	50 NET DEĞER	571.125.743,4
23 KURUM ALACAKLARI	45.181.869,5	500 NET DEĞER	571.125.743,4
230 DİŞ BÖRÇÜN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	6.101.291,3	51 DEĞER HAREKETLERİ	-1.231.253,8
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	38.070.416,1	510 NAKİT HAREKETLERİ HESABI	0,0
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	1.010.162,0	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0,0

24 MALİ DURAN VARLIKLAR	124.826.549,2	512 PROJE ÖZEL HESABINDAN KULLANIMLAR HESABI	0,0
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	22.899.411,5	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-1.231.253,8
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	120.687.504,1	52 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	2.995.002,0
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	0,0	522 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	2.995.002,0
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-18.812.610,8	54 YEDEKLER	3.690.753,0
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	52.244,3	540 YASAL YEDEKLER	1.697.915,4
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	934.641.590,3	541 STATÜ YEDEKLERİ	1.530.166,6
250 ARAZİ VE ARSALAR	538.872.239,5	542 OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER	124.034,1
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	96.341.017,2	549 ÖZEL FONLAR	338.636,8
252 BİNALAR	164.955.320,4	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	244.960.655,0
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	16.415.037,2	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	244.960.655,0
254 TAŞITLAR	9.713.136,0	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-39.712.522,4
255 DEMİRBAŞLAR	38.663.836,8	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-39.712.522,4
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	6.667,7	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	48.558.033,4
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-73.046.629,0	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	48.558.033,4
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	140.775.540,7		
259 YATIRIM AVANSLARI	1.945.423,8		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	738.888,2		
260 HAKLAR	2.257.046,9		
264 ÖZEL MALİYETLER	121.706,6		
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	98.578,7		
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.738.444,0		
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	4.047.236,1		
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	4.046.457,4		
281 GELİR TAHAKKUKLARI	778,7		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	551.141,8		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	3.040.235,0		
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	9.536,3		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.498.629,6		
AKTİF TOPLAMI	1.515.925.400,4	PASİF TOPLAMI	1.515.925.400,4
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR		9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR	
90 ÖDENEK HESAPLARI	494.563,8	90 ÖDENEK HESAPLARI	494.563,8
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	494.563,8	907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	494.563,8
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	87.673.682,5	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	87.673.682,5
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	86.039.902,0	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	86.039.902,0
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	1.601.762,3	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	1.601.762,3
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	32.018,2	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	32.018,2
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	67.989.086,6	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	67.989.086,6
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	67.989.086,6	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞ.	67.989.086,6

93 VERİLEN GARANTİLER	55.756.535,5	93 VERİLEN GARANTİLER	55.756.535,5
930 VERİLEN GARANTİLER	35.082.154,1	931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	35.082.154,1
932 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	20.674.381,4	933 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	20.674.381,4
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	9.926.231,5	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	9.926.231,5
940 DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	503.330,3	945 DEĞERLİ KAĞIT İŞLENMLERİ	549.046,3
942 ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	42.032,3	947 ÖZEL TAHAKKUKLAR	5.367.686,9
944 YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	3.683,7	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	4.009.498,4
946 ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	5.367.686,9		
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	4.009.498,4		
95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	19.145.707,5	95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	19.145.707,5
950 KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	14.706.384,5	951 KREDİ ANLAŞMALARI	14.706.384,5
954 RİSK HESABI ALACAKLARI	3.746.357,2	955 RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	3.746.357,2
956 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	469.713,4	957 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM	469.713,4
958 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER	223.252,3	959 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER KARŞILIĞI	223.252,3
96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	7.310.655,7	96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	7.310.655,7
960 BAĞIŞ VE HİBELER HESABI	13.886,2	961 BAĞIŞ VE HİBELER KARŞILIĞI HESABI	13.886,2
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	309.024,3	963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	309.024,3
964 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	6.986.623,1	965 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HESA	6.986.623,1
968 İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER HESABI	1.122,1	969 İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER KARŞILIĞI HESABI	1.122,1
97 DİĞER NAZİM HESAPLAR	0,6	97 DİĞER NAZİM HESAPLAR	0,6
970 DOĞRUDAN GİDER KAYDEDİLMİŞ MADDİ DURAN VARLIKLAR HESAB	0,6	971 DOĞRUDAN GİDER KAYDEDİLMİŞ MADDİ DURAN VARLIKLAR KARŞILIĞI	0,6
98 DİĞER NAZİM HESAPLAR	1.946.304,6	98 DİĞER NAZİM HESAPLAR	1.946.304,6
980 MAZBUT VAKIFLAR ADINA YÖNETİLEN SERMAYELER HESABI	1.653.380,5	982 VAKIF EMANETLERİ HESABI	1.946.304,6
981 MÜLHAK VAKIFLAR ADINA YÖN. VAKIFLAR BANKASI (B) GRUBU HİSSE	292.924,0		
99 DİĞER NAZİM HESAPLAR	14.847.456,8	99 DİĞER NAZİM HESAPLAR	14.847.456,8
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	3.491.414,7	999 DİĞER NAZİM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	14.847.456,8
991 MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	734.932,3		
992 MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	628.568,1		
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ HESABI	243.925,9		
998 DİĞER NAZİM HESAPLAR	9.748.615,7		
GENEL TOPLAM	1.781.015.625,4	GENEL TOPLAM	1.781.015.625,4

- 5018 sayılı Kanunun 52. maddesinin son fıkrası uyarınca belirlenmiş Genel Yönetim Sektörü verilerini içermektedir.
- Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Mizan veya Bilançonun borç ve alacak hesaplarından karşılıklı silme yapılırken; mizan eşitliğini veya bilanço varlık-kaynak eşitliğini bozmamak amacıyla karşılıklı silinen tutarların da eşit olması gerekmektedir. Bunu sağlamak üzere; bir tarafta bulunan kayda karşılık olarak karşı tarafın daha düşük tutarda kayıt yaptığı durumlar için (kayıt zamanının farklılığı gibi sebeplerle), düşük olan tutar dikkate alınarak konsolidasyon yapılmaktadır.

- 3) İşsizlik Sigortası Fonu elinde bulunan uzun vadeli devlet iç borçlanma senetlerinden ödeme süresi bir yılın altına düşenler için 6.638.851,99 bin TL 112 hesaptan ve karşılığı da 304 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 4) İşsizlik Sigortası Fonu elinde bulunan uzun vadeli devlet iç borçlanma senetleri için 65.054.399,955 bin TL 217 hesaptan karşılığında da 404 hesaptan düşülmek suretiyle konsolidasyon yapılmıştır.
- 5) İşsizlik Sigortası Fonu'nun 232-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında kayıtlı 11.511.523,50 bin TL, Fonun mevcut nema gelirlerinden GAP ile ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımlarda kullanılmak üzere Hazineye aktarılan tutarlardan doğan Genel Yönetim kapsamındaki bir birimden olan alacağı ifade etmektedir. Tablo üzerinde yapılacak değerlendirmelerde bu durumun göz önünde bulundurulması gerekmektedir.
- 6) Genel yönetim kapsamındaki kurumların genel bütçeye olan vergi borçları için 1.469.567,06 bin TL 360 hesaptan ve karşılığında da 120 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 7) Genel yönetim kapsamındaki kurumların genel bütçeye olan kısa vadeli vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi borçları için 3.634.408,90 bin TL 368 hesaptan ve karşılığında da 122 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 8) Genel yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan kısa vadeli borç ve alacakları için 50.806,69 bin TL 303 hesaptan ve karşılığında da 130, 137 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 9) Genel yönetim kapsamındaki kurumların genel bütçeye olan uzun vadeli vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi borçları için 1.623.313,69 bin TL 438 hesaptan ve karşılığında da 220, 222 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 10) Genel yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan uzun vadeli borç ve alacakları için 5.043.070,51 bin TL 403 hesaptan ve karşılığında da 230, 232 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 11) Genel yönetim kapsamındaki kurumların Sosyal Güvenlik borçları için 2.072.237,55 bin TL 361 hesaptan ve karşılığında da 120 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 12) Genel yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan tahakkuk etmiş fakat ödenmemiş olan tutarlar için 346.246,87 bin TL 325 hesaptan ve karşılığında da 120 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 13) Genel yönetim kapsamındaki kurumların birbirleri için ayırıp tahakkuk ettirdikleri paylar 32.324,19 bin TL, 363 hesaptan ve karşılığında da 120 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 14) İşsizlik Sigortası Fonu elinde bulunan uzun vadeli devlet iç borçlanma senetlerinin birikmiş faizleri 2.983.864,48 bin TL 181 hesaptan ve karşılığı da 381 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 15) Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre;
 - * 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde İşsizlik Sigortası Fonu tarafından tek taraflı olarak 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydı yapılan 553.757,4 bin TL lik tutar, SGK tarafından borç olarak kaydedilmemiştir. Genel Yönetim alacaklarının 553.757,4 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır.
 - * 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde SGK tarafından tek taraflı olarak 362-Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabına borç kaydı yapılan 621.548,72 bin TL lik tutar, İşsizlik Sigortası Fonu tarafından alacak olarak kaydedilmemiştir. Genel Yönetim borçlarının 621.548,72 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır.
- 16) Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde İşsizlik Sigortası Fonu tarafından tek taraflı olarak 232-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydı yapılan 11.511.523,5 bin TL lik tutar, Hazine tarafından borç olarak kaydedilmemiştir. Genel Yönetim alacaklarının 11.511.523,5 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır.
- 17) Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde Döner Sermayeli Kuruluşlar tarafından merkez hissesi olarak ilgili kurumlara aktarması gereken paylar için 363-Kamu İdareleri Payları hesabında kayıtlı 835.634,69 bin TL lik tutar, ilgili kurum tarafından alacak olarak kaydedilmemiştir. Genel Yönetim borçlarının 835.634,69 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır.
- 18) Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde Mahalli İdareler tarafından tek taraflı olarak 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına borç kaydı yapılan 472.982,77 bin TL lik tutar, ilgili kurumlardan alacak olarak kaydedilmemiştir. Genel Yönetim borçlarının 472.982,77 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır.
- 19) Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde Genel Yönetim kapsamındaki kurumlar tarafından tek taraflı olarak 362-Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabına borç kaydı yapılan 318.931,61 bin TL lik tutar, İşsizlik Sigortası Fonu tarafından alacak olarak kaydedilmemiştir. Genel Yönetim borçlarının 318.931,61 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır.
- 20) 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde Hazinesinin alacaklarına ilişkin 181-Gelir Tahakkukları hesabında takip ettiği faiz alacak tutarları ile borçlu kurumların 381-Gider Tahakkukları hesabında takip ettiği faiz borç tutarlarının karşılıklı olup olmadığı ilgili

hesapların detayından tespit edilemediğinden konsolidasyon işlemi yapılamamıştır. Tablolar 181-Gelir Tahakkukları ve 381-Gider Tahakkukları Hesaplarındaki bu durum dikkate alınarak değerlendirilmelidir.

- 21) Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde Mahalli İdarelerin Hazineye olan borçlarına ilişkin 481-Gider Tahakkukları hesabında takip ettiği uzun vadeli faiz borç tutarlarına karşılık Hazinesinin 281-Gelir Tahakkukları hesabında takip ettiği faiz alacak tutarı bulunmadığından konsolidasyon işlemi yapılamamıştır. Tablolar 281-Gelir Tahakkukları ve 481-Gider Tahakkukları Hesaplarındaki bu durum dikkate alınarak değerlendirilmelidir.
- 22) Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; Hazinesinin mahalli idarelerden olan alacağı için 130-230 Dış Borcun İkazından Doğan Alacaklar Hesabı ve 137- Takipteki Kurum Alacakları Hesabı karşılığında mahalli idarelerin 303-403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabından eşit tutarda konsolidasyon işlemi yapılmıştır. Buna karşın mahalli idarelerin 303-403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabındaki 3.109.033,48 TL lik tutarın karşılığı 954-Risk Hesabında takip edildiğinden konsolidasyon işlemi yapılamamıştır. Tablolar 303-403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesaplarındaki bu durum dikkate alınarak değerlendirilmelidir.
- 23) Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; döner sermayeli kuruluşların 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabında takip ettiği 3.956,52 bin TL lik kısmı konsolidasyona tabi olmasına rağmen bu tutar ilgili kurumlar tarafından borç olarak kaydedilmemiştir. Genel Yönetim alacaklarının 3.956,52 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır.
- 24) Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek taraflı kaydı bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; döner sermayeli kuruluşların SGK'ya ve mahalli idarelere olan ve 329- Diğer Çeşitli Borçlar Hesabında takip ettiği 61,75 bin TL lik tutarın konsolidasyona tabi olmasına rağmen bu tutar ilgili kurumlar tarafından alacak olarak kaydedilmemiştir. Genel Yönetim borçlarının 61,75 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır.
- 25) Konsolidasyon yapılırken 191 ve 391 hesapların mahsubu yapılmıştır.
- 26) Borçlanma senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.
- 27) 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Mahalli İdarelerin hesaplarına etkisi ilgili birim tablolarında dipnot olarak açıklanmaktadır.

EK 2: Maliye Bakanlığınca Yapılan Eliminasyon İşlemleri

BELEDİVELER				
		Borç		Alacak
		Ocak-Aralık		Ocak-Aralık
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	18,808,553.63	303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar	18,808,553.63
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	1,314,500.17	403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar	1,314,500.17
MAHALLİ İDARELER				
		Borç		Alacak
		Ocak-Aralık		Ocak-Aralık
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	187,729.95	403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar	187,729.95
DÖNER SERMAYELER				
		Borç		Alacak
		Ocak-Aralık		Ocak-Aralık
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	160,614,397.19	303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar	160,614,397.19
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI				
		Borç		Alacak
		Ocak-Aralık		Ocak-Aralık
120	Geirlerden Alacaklar	38,399,534.20	361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	38,399,534.20
MERKEZİ YÖNETİM 5018 Sayılı Kanun Md.52				
		Borç		Alacak
		Ocak-Aralık		Ocak-Aralık
112	Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonolar	14,041,796.20	304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller	14,041,796.20
120	Geirlerden Alacaklar	6,173,513,639.83	325 Nakit Talep ve Tahsisleri	6,173,513,639.83
120	Geirlerden Alacaklar	1,229,575,462.83	360 Ödenecek Vergi ve Fonlar	1,229,575,462.83
120	Geirlerden Alacaklar	207,258,936.14	363 Kamu İdareleri Payları	207,258,936.14
122	Geirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	3,482,366.57	368 Vadesi Geçmiş, Ertelemiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	3,482,366.57
130	Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar	0.00	303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar	0.00
230	Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar	16,345,681.11	403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar	16,345,681.11
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler	182,000,000.00	500 Net Değer Hesabı	182,000,000.00
242	Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler	6,317,632,363.46	500 Net Değer Hesabı	6,317,632,363.46
GENEL YÖNETİM				
		Borç		Alacak
		Ocak-Aralık		Ocak-Aralık
112	Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonolar	6,638,851,991.83	304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller	6,638,851,991.83
120	Geirlerden Alacaklar	346,246,876.31	325 Nakit Talep ve Tahsisleri	346,246,876.31
120	Geirlerden Alacaklar	1,469,567,069.29	360 Ödenecek Vergi ve Fonlar	1,469,567,069.29
120	Geirlerden Alacaklar	2,072,237,555.21	361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	2,072,237,555.21
120	Geirlerden Alacaklar	32,324,197.62	363 Kamu İdareleri Payları	32,324,197.62
122	Geirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	3,634,408,905.26	368 Vadesi Geçmiş, Ertelemiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	3,634,408,905.26
130	Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar	16,319,823.26	303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar	16,319,823.26
137	Takipteki Kurum Alacakları	34,486,872.17	303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar	34,486,872.17
181	Geir Tahakkukları	2,983,864,485.48	381 Gider Tahakkukları	2,983,864,485.48
217	Menkul Varlıklar	65,054,399,955.73	404 Tahviller	65,054,399,955.73
220	Geirlerden Alacaklar	916,383,428.84	438 Kamuya Olan Ertelemiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar	916,383,428.84
222	Geirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	706,930,265.02	438 Kamuya Olan Ertelemiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar	706,930,265.02
230	Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar	5,041,753,492.94	403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar	5,041,753,492.94
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	1,317,026.98	403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar	1,317,026.98

EK 3: Alt Sektörlerde Açıklanmayan Eliminasyon Tutarları

MERKEZİ YÖNETİM						
BİLANÇO KALEMLERİ	A	B	C	(D = A - B)	(E = D - C)	(F = E / C)
	Brüt Sektör Bilançosu	Açıklanan Konsolide Sektör Bilançosu	Açıklanan Toplam Eliminasyon	Hesaplanan Toplam Eliminasyon	Açıklanmayan Eliminasyon	Açıklanmayan - Açıklanan Eliminasyon Oranı (%)
1-DÖNEN VARLIKLAR	279,401,949,299.66	269,132,797,360.00	7,788,486,598.76	10,269,151,939.66	2,480,665,340.90	17.34%
2-DURAN VARLIKLAR	916,337,216,624.57	909,821,238,580.00	6,515,978,044.57	6,515,978,044.57	0.00	
VARLIKLAR	1,195,739,165,924.23	1,178,954,035,940.00	14,304,464,643.33	16,785,129,984.23	2,480,665,340.90	
3-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	147,651,711,287.07	139,861,029,690.00	7,788,486,598.76	7,790,681,597.07	2,194,998.31	
4-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	566,833,392,281.11	566,817,046,600.00	16,345,681.11	16,345,681.11	0.00	
YÜKÜMLÜLÜKLER	714,485,103,568.18	706,678,076,290.00	7,804,832,279.87	7,807,027,278.18	2,194,998.31	
5-ÖZ KAYNAKLAR	481,254,062,356.05	472,275,959,650.00	6,499,632,363.46	8,978,102,706.05	2,478,470,342.59	

MAHALLİ İDARELER						
BİLANÇO KALEMLERİ	A	B	C	(D = A - B)	(E = D - C)	(F = E / C)
	Brüt Sektör Bilançosu	Açıklanan Konsolide Sektör Bilançosu	Açıklanan Toplam Eliminasyon	Hesaplanan Toplam Eliminasyon	Açıklanmayan Eliminasyon	Açıklanmayan - Açıklanan Eliminasyon Oranı (%)
1-DÖNEN VARLIKLAR	48,201,971,577.70	47,971,951,670.00	18,808,553.63	230,019,907.70	211,211,354.07	1039.90%
2-DURAN VARLIKLAR	217,654,121,620.12	217,652,619,390.00	1,502,230.12	1,502,230.12	0.00	
VARLIKLAR	265,856,093,197.82	265,624,571,060.00	20,310,783.75	231,522,137.82	211,211,354.07	
3-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	27,653,137,693.63	27,634,329,140.00	18,808,553.63	18,808,553.63	0.00	
4-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	28,346,582,800.12	28,345,080,570.00	1,502,230.12	1,502,230.12	0.00	
YÜKÜMLÜLÜKLER	55,999,720,493.75	55,979,409,710.00	20,310,783.75	20,310,783.75	0.00	
5-ÖZ KAYNAKLAR	209,856,372,704.07	209,645,161,350.00	0.00	211,211,354.07	211,211,354.07	

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI						
BİLANÇO KALEMLERİ	A	B	C	(D = A - B)	(E = D - C)	(F = E / C)
	Brüt Sektör Bilançosu	Açıklanan Konsolide Sektör Bilançosu	Açıklanan Toplam Eliminasyon	Hesaplanan Toplam Eliminasyon	Açıklanmayan Eliminasyon	Açıklanmayan - Açıklanan Eliminasyon Oranı (%)
1-DÖNEN VARLIKLAR	79,097,728,804.20	79,059,329,270.00	38,399,534.20	38,399,534.20	0.00	1564.30%
2-DURAN VARLIKLAR	81,252,533,910.00	81,252,533,910.00	0.00	0.00	0.00	
VARLIKLAR	160,350,262,714.20	160,311,863,180.00	38,399,534.20	38,399,534.20	0.00	
3-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	15,721,706,941.26	15,082,624,090.00	38,399,534.20	639,082,851.26	600,683,317.06	
4-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	7,640,460.00	7,640,460.00	0.00	0.00	0.00	
YÜKÜMLÜLÜKLER	15,729,347,401.26	15,090,264,550.00	38,399,534.20	639,082,851.26	600,683,317.06	
5-ÖZ KAYNAKLAR	144,620,915,312.94	145,221,598,630.00	0.00	-600,683,317.06	-600,683,317.06	

EK 4: Genel Yönetim Sektöründe Açıklanmayan Eliminasyon Tutarları

GENEL YÖNETİM						
BİLANÇO KALEMLERİ	A	B	C	(D = A - B)	(E = D - C)	(F = E / C)
	Brüt Sektör Bilançosu	Açıklanan Konsolide Sektör Bilançosu	Açıklanan Toplam Eliminasyon	Hesaplanan Toplam Eliminasyon	Açıklanmayan Eliminasyon	Açıklanmayan - Açıklanan Eliminasyon Oranı (%)
1-DÖNEN VARLIKLAR	406,701,649,681.27	378,919,792,700.00	25,074,002,463.02	27,781,856,981.27	2,707,854,518.25	3.74%
2-DURAN VARLIKLAR	1,215,243,872,144.20	1,137,005,607,700.00	78,238,264,444.20	78,238,264,444.20	0.00	
VARLIKLAR	1,621,945,521,825.47	1,515,925,400,400.00	103,312,266,907.22	106,020,121,425.47	2,707,854,518.25	
3-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	191,026,555,915.77	162,090,006,360.00	25,074,002,463.02	28,936,549,555.77	3,862,547,092.75	
4-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	595,187,615,540.74	523,448,983,460.00	71,738,632,080.74	71,738,632,080.74	0.00	
YÜKÜMLÜLÜKLER	786,214,171,456.51	685,538,989,820.00	96,812,634,543.76	100,675,181,636.51	3,862,547,092.75	
5-ÖZ KAYNAKLAR	835,731,350,368.96	830,386,410,580.00	6,499,632,363.46	5,344,939,788.96	-1,154,692,574.50	

EK 5: Genel Yönetim 2014 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

GENEL YÖNETİM 2014 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)		
(6360 SAYILI KANUNA GÖRE KAPATILAN BİRİMLER HARİÇ)		
	Ocak-Aralık	% Dağılım
FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esası)	833,699,066.0	100.0
Vergi Gelirleri	444,296,500.7	53.3
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	135,166,221.3	16.2
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	16,681,093.3	2.0
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	189,267,499.4	22.7
Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	71,200,663.8	8.5
Damga Vergisi	11,723,103.7	1.4
Harçlar	19,398,903.4	2.3
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	859,015.9	0.1
Sosyal Güvenlik Gelirleri	194,357,253.7	23.3
Sosyal Sigortalar Prim Gelirleri	83,358,748.4	10.0
Genel Sağlık Sigortası Prim Gelirleri	57,959,865.6	7.0
İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Prim Gelirleri	7,676,784.7	0.9
Devlet Katkısı	4,650,915.1	0.6
5510 Öncesi Sosyal Sigortalar Prim Gelirleri	31,715,339.0	3.8
İşsizlik Sigortası Prim Gelirleri	8,950,845.7	1.1
Ücret Garantisi Fonu Prim Gelirleri	44,755.2	0.0
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	64,787,577.6	7.8
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	40,633,713.8	4.9
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	2,279,469.7	0.3
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	14,239,964.3	1.7
Kurumlar Hasılatı	711,129.5	0.1
Kurumlar Karları	912,712.3	0.1
Kira Gelirleri	5,251,555.4	0.6
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	759,032.5	0.1
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	5,401,617.4	0.6
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	260,266.0	0.0
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	162,751.3	0.0
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	3,722,336.7	0.4
Proje Yardımları	662,135.3	0.1
Özel Gelirler	594,128.0	0.1
Diğer Gelirler	80,441,105.2	9.6
Faiz Gelirleri	16,153,173.3	1.9
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	18,838,267.2	2.3
Para Cezaları	25,919,629.9	3.1
Yasal Süresinde Ödenmeyen Primlerin Faizleri	482,569.2	0.1
Diğer Çeşitli Gelirler	19,047,465.6	2.3
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	3,705.7	0.0
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	3,705.7	0.0
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	44,405,845.7	5.3
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	9,389,877.4	1.1
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar	265,236.3	0.0
Stokların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar	630.6	0.0
Maddi Duran Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar	1,232,127.9	0.1
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar	79,556.7	0.0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	27,957,737.4	3.4
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	3,424,923.4	0.4
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	1,160,874.6	0.1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	894,881.3	0.1
Karşılık Gelirleri	5,460.0	0.0
Taktipteki Kurum Alacakları Karşılıklarından Kaynaklananlar	5,460.0	0.0

GENEL YÖNETİM 2014 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL) (6360 SAYILI KANUNA GÖRE KAPATILAN BİRİMLER HARİÇ)		
	Ocak-Aralık	% Dağılım
FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esası)	784,912,656.4	100.0
Personel Giderleri	141,127,215.6	18.0
Memurlar	120,061,242.3	15.3
Sözleşmeli Personel	2,916,610.3	0.4
İşçiler	12,898,076.1	1.6
Geçici Personel	2,013,915.3	0.3
Diğer Personel	2,569,852.3	0.3
Milletvekilleri	102,374.9	0.0
Cumhurbaşkanı Ödeneği	484.6	0.0
İstihbarat Personeli	564,659.8	0.1
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	21,150,348.5	2.7
Memurlar	17,784,038.9	2.3
Sözleşmeli Personel	466,521.3	0.1
İşçiler	2,239,610.8	0.3
Geçici Personel	404,831.0	0.1
Diğer Personel	191,934.3	0.0
Milletvekilleri	1,789.5	0.0
İstihbarat Personeli	60,004.9	0.0
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	1,617.7	0.0
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	80,367,931.1	10.2
Üretim Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	2,091,029.9	0.3
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	22,790,667.3	2.9
Yolluklar	1,883,198.7	0.2
Görev Giderleri	4,118,402.5	0.5
Hizmet Alımları	42,536,468.0	5.4
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	985,806.4	0.1
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	1,653,673.9	0.2
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	3,966,099.0	0.5
Tedavi Ve Cenaze Giderleri	342,585.3	0.0
Faiz Giderleri	46,456,138.7	5.9
Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	149,079.6	0.0
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	35,902,862.6	4.6
Dış Borç Faiz Giderleri	9,005,353.5	1.1
İskonto Giderleri	911,220.4	0.1
Kısa Vadeli Nakit İşlemlerine Ait Faiz Giderleri	12.9	0.0
Kira Sertifikası Giderleri	487,609.8	0.1
Cari Transferler	263,917,090.9	33.6
Görev Zararları	30,352,556.0	3.9
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	34,129,775.2	4.3
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	4,920,009.1	0.6
Hane Halkına Yapılan Transferler	27,553,189.5	3.5
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Hanehalkına Yapılan Fayda Ödemeleri	164,963,306.9	21.0
Yurtdışına Yapılan Transferler	1,676,524.9	0.2
Gelirlerden Ayrılan Paylar	321,729.2	0.0
Sermaye Giderleri	6,441.7	0.0
Mamul Mal Alımları	179.2	0.0
Menkul Sermaye Üretim Giderleri	3,050.7	0.0
Gayri Maddi Hak Alımları	183.0	0.0
Diğer Sermaye Giderleri	3,028.8	0.0

GENEL YÖNETİM 2014 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL) (6360 SAYILI KANUNA GÖRE KAPATILAN BİRİMLER HARİÇ)		
	Ocak-Aralık	% Dağılım
Sermaye Transferleri	5,569,778.0	0.7
Yurtiçi Sermaye Transferleri	4,620,187.3	0.6
Yurtdışı Sermaye Transferleri	949,590.7	0.1
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	48,028,305.1	6.1
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	8,253,882.9	1.1
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	1,142.1	0.0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	17,105.8	0.0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	244,123.9	0.0
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	30,843.8	0.0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	34,513,604.2	4.4
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	2,510,945.5	0.3
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	816,813.4	0.1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1,639,843.4	0.2
Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	92,915,827.7	11.8
Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	51,040,153.2	6.5
Sosyal Güvenlik Prim Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	36,431,611.3	4.6
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	839,549.3	0.1
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	271,362.0	0.0
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	4,332,050.7	0.6
Sermaye Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1,101.3	0.0
Amortisman Giderleri	26,740,011.2	3.4
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	25,853,315.7	3.3
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	451,488.5	0.1
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	435,207.0	0.1
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	19,132,726.0	2.4
Kırtasiye Malzemeleri	883,336.3	0.1
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	101,514.3	0.0
Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	580,119.7	0.1
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	3,213,596.9	0.4
Temizleme Ekipmanları	260,394.3	0.0
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	250,213.7	0.0
Yiyecek	788,708.3	0.1
İçecek	58,573.6	0.0
Canlı Hayvanlar	5,395.7	0.0
Zırai Maddeler	280,220.2	0.0
Yem	15,339.3	0.0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	2,080,934.3	0.3
Yedek Parçalar	377,232.5	0.0
Nakil Vasıtaları Lastikleri	63,446.9	0.0
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	540,814.8	0.1
Spor Malzemeleri Grubu	30,276.7	0.0
Basınçlı Ekipmanlar	12,241.8	0.0
2007 Taşınır Kodları	1.5	0.0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	9,590,365.2	1.2
Karşılık Giderleri	26,185.1	0.0
Şüpheli Alacak Karşılıkları	19,655.9	0.0
Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı	734.6	0.0
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	2,082.8	0.0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	3,711.7	0.0
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	24,867,140.4	3.2
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	22,282,319.7	2.8
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	562,599.5	0.1
Kurum Alacaklarından Silinenler	2,016,497.3	0.3
Diğer Kurum Alacaklarından Silinenler	5,724.0	0.0

GENEL YÖNETİM 2014 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL) (6360 SAYILI KANUNA GÖRE KAPATILAN BİRİMLER HARİÇ)		
	Ocak-Aralık	% Dağılım
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	7,353,698.2	0.9
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	7,353,698.2	0.9
Diğer Giderler	7,253,818.1	0.9
2/B Satışlarından Ayrılan Vakıflar Genel Müdürlüğü Payı	0.0	0.0
2/B Satış İndirimi	2,801,902.2	0.4
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	4,451,915.9	0.6
NET FAALİYET SONUCU	48,786,409.7	

- 1) 5018 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin son fıkrası uyarınca belirlenmiş Genel Yönetim Sektörü verilerini içermektedir.
- 2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.
- 3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak kamu kaynaklarından ödeme yapma yetkisi (ödenek) ve tahsilat yapma yetkisinin takibine yönelik olarak kullanılırlar. Nazım karakterli olarak kullanılan bütçe giderleri ve bütçe gelirleri hesaplarının; faaliyet hesapları grubundaki gelirler ve giderler hesaplarından bağımsız olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması gerekir.
- 4) Genel Yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan gelir ve giderleri, ilgili gelir ve gider kodlarından (600.3.1 Mal ve Hizmet Satış Gelirleri 23.189.231,15 bin TL, 600.4.2 Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar 24.987.513,17 bin TL, 600.4.3 Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar 1.387.831,78 bin TL, 600.4.5 Proje Yardımları 1.776.059,46 bin TL, 600.5.1 Faiz Gelirleri 6.126.569,25 bin TL ve 600.5.2 Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar 36.010.072,49 bin TL; 630.4.2 Diğer İç Borç Faiz Giderleri 6.126.569,25 bin TL, 630.5.1 Görev Zararları 234,09 bin TL, 630.5.2 Hazine Yardımları 23.545.507,72 bin TL, 630.5.3 Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler 560,00 bin TL, 630.5.5 Devlet Sosyal Güvenlik Kurumlarından Hane Halkına Yapılan Fayda Ödemeleri 23.189.231,15 bin TL, 630.5.8 Gelirlerden Ayrılan Paylar 38.859.378,85 bin TL ve 630.7.1 Yurtiçi Sermaye Transferleri 4.999.487,20 bin TL) düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 5) 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Mahalli İdarelerin hesaplarına etkisi ilgili birim tablolarında dipnot olarak açıklanmaktadır.
- 6) Gelir ve giderden yapılan eliminasyon tutarları arasındaki rakamsal fark, kayıt zamanının farklı olması ve sınıflandırma farklılıklarından kaynaklanmaktadır. Tablo üzerinde yapılacak değerlendirmelerde bu durumun göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

EK 6: 2014 Yılı Genel Yönetim Bütçe Denge Tablosu**2014 YILI GENEL YÖNETİM BÜTÇE DENGE TABLOSU
(6360 Sayılı Kanuna Göre Kapatılan Birimler Hariç)**

	(Bin TL)			
	OCAK-MART	OCAK-HAZİRAN	OCAK-EYLÜL	OCAK-ARALIK
Harcamalar	166,053,209	318,421,267	481,483,013	668,331,446
Personel Giderleri	33,524,028	63,811,634	95,057,643	125,022,939
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi	5,677,449	10,699,566	15,845,976	21,314,112
Mal ve Hizmet Alımları	14,462,224	29,620,254	47,664,749	75,498,229
Faiz Giderleri	14,349,030	27,259,194	39,402,143	51,678,184
Cari Transferler	77,714,010	151,971,478	225,420,972	299,007,502
Sermaye Giderleri	15,842,691	25,403,854	44,768,638	77,108,855
Sermaye Transferleri	968,558	2,235,186	3,679,665	6,091,661
Borç Verme	3,515,219	7,420,101	9,643,227	12,609,964
Gelirler	150,550,686	305,045,157	465,589,417	652,111,132
Vergi Gelirleri	87,048,660	173,181,570	265,121,381	362,175,100
Sosyal Güvenlik Gelirleri	33,500,706	70,533,072	114,618,870	167,776,901
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8,926,744	21,085,969	30,362,880	43,094,823
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1,333,971	2,262,547	3,638,387	3,920,909
Faizler, Paylar ve Cezalar	14,598,379	28,291,174	40,449,073	53,535,267
Sermaye Gelirleri	4,337,927	8,584,186	10,015,768	16,755,585
Alacaklardan Tahsilat	804,299	1,106,639	1,383,058	4,852,547
Bütçe Dengesi	-15,502,523	-13,376,110	-15,893,596	-16,220,314

Not 1: Genel Yönetim Konsolide Bütçe Dengesi hesaplanırken 2014 Ocak-Aralık döneminde Merkezi Yönetim, Mahalli İdareler ve Sosyal Güvenlik Kurumları arası transferlerden kaynaklanan 65.572.498 Bin TL bütçe geliri, 64.823.986 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Not 2: 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la kapatılan Mahalli İdarelerin Genel Yönetim Bütçe Uygulama Sonuçlarına etkisi; Ocak-Haziran döneminde, Bütçe Giderleri için 7.430.147 Bin TL, Bütçe Gelirleri için 1.996.874 Bin TL, Ocak-Eylül ve Ocak-Aralık dönemlerinde, Bütçe Giderleri için 7.430.460 Bin TL, Bütçe Gelirleri için 1.997.819 Bin TL'dir.

Not 3: Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 321 inci Maddesi çerçevesinde Ocak-Mart ve Ocak-Haziran dönemlerinde revize yapılmıştır.

Not 4: 2014 Yılı Ocak-Mart döneminde Genel Bütçeye aktarılan (YİKOB) 2.972.660 Bin TL tutar kapatılan 30 İl Özel İdaresince 830-6.Sermaye Giderleri ve 810-4.Alınan Bağış ve Yardımlar (Red ve İadeler) ekonomik koduna yazılarak giderleştirilmiştir. Söz konusu ekonomik kodlara yazılan bu tutarlar konsolide edilmemiştir.

Not 5: Gelir ve giderden yapılan eliminasyon tutarları arasındaki rakamsal fark, kayıt zamanının farklı olması ve sınıflandırma farklılıklarından kaynaklanmaktadır. Tablo üzerinde yapılacak değerlendirmelerde bu durumun göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

EK 7: Mahalli İdareler 2014 Yılı Bilançosu

MAHALLİ İDARELER 2014 YILI BİLANÇOSU (Bin TL)			
AKTİF (VARLIKLAR)		PASİF (KAYNAKLAR)	
1 DÖNEN VARLIKLAR	47.971.951,7	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	27.634.329,1
10 HAZIR DEĞERLER	12.564.133,1	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	3.539.147,7
100 KASA	3.380,9	300 BANKA KREDİLERİ	2.536.704,9
101 ALINAN ÇEKLER	10.651,3	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	983.376,1
102 BANKA	12.025.059,4	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	19.066,7
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-241.228,9	31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	788.321,9
104 PROJE ÖZEL HESABI	167.086,3	310 CARI YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	788.321,9
105 DÖVİZ	255.697,6	32 FAALİYET BORÇLARI	10.132.044,1
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-1.258,9	320 BÜTÇE EMANETLERİ	10.093.711,0
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER	37.425,8	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	34.174,4
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	307.319,7	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	4.158,6
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	201.221,4	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.976.002,6
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	0,0	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.231.423,4
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	100,0	333 EMANETLER	2.744.579,2
112 KAMU KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0,0	339 RİSK HESABI	0,0
117 MENKUL VARLIKLAR	22,8	34 ALINAN AVANSLAR	57.669,3
118 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	201.098,6	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	57.533,3
12 FAALİYET ALACAKLARI	16.222.296,2	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	136,0
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	2.931.342,5	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	8.308.023,8
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	9.545.127,6	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	1.404.210,8
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	3.447.565,9	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	1.855.940,9
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	91.568,9	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	940.480,3
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	206.376,2	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	472.982,8
128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR	952,9	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	3.634.408,9
129 ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)	-637,8	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	272.166,6
13 KURUM ALACAKLARI	788.253,3	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	266.432,5
132 KURUMÇA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	766.449,0	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.734,0
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	21.804,3	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	300.889,1
14 DİĞER ALACAKLAR	845.095,9	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	4.219,8
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	845.095,9	381 GİDER TAHAKKUKLARI	296.669,3
15 STOKLAR	1.879.147,5	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	260.064,0
150 İLK MADDE VE MALZEME	1.868.897,9	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	15.977,8
153 TİCARİ MALLAR	3.365,6	397 SAYIM FAZLALARI	185.388,0
157 DİĞER STOKLAR	6.884,0	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	58.698,1
16 ÖN ÖDEMELER	791.535,7	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	28.345.080,6

160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ	311.889,5	40	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	17.335.506,8
161	PERSONEL AVANSLARI	2.779,3	400	BANKA KREDİLERİ	10.337.807,8
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	290.575,3	403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	6.970.813,4
164	AKREDİTİFLER	15.764,3	409	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	26.885,6
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	82.866,6	41	UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	5.496.437,1
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	87.472,9	410	DİŞ MALİ BORÇLAR	5.496.437,1
167	DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ	187,9	43	DİĞER BORÇLAR	1.650.651,7
18	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	4.139,3	430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	27.338,0
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.606,9	438	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	1.623.313,7
181	GELİR TAHAKKUKLARI	2.532,5	44	ALINAN AVANSLAR	25.547,8
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	14.676.129,1	440	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	545,5
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	13.960.826,2	449	ALINAN DİĞER AVANSLAR	25.002,2
191	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	191.351,6	47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	978.974,4
197	SAYIM NOKSANLARI	523.951,3	472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	954.616,1
198	DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	0,0	479	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	24.358,3
2	DURAN VARLIKLAR	217.652.619,4	48	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	2.814.834,4
21	MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	3.620,8	480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	36.160,7
217	MENKUL VARLIKLAR	24,4	481	GİDER TAHAKKUKLARI	2.778.673,7
218	DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	3.596,4	49	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	43.128,5
22	FAALİYET ALACAKLARI	1.483.189,4	499	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	43.128,5
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR	486.152,5	5	ÖZ KAYNAKLAR	209.645.161,3
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHIRLİ ALACAKLAR	484.101,3	50	NET DEĞER	134.737.408,2
227	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	512.935,5	500	NET DEĞER	134.737.408,2
23	KURUM ALACAKLARI	1.952.440,7	51	DEĞER HAREKETLERİ	-109.809,7
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	1.952.440,7	511	MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLENİMLER	0,0
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	11.755.699,3	519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-109.809,7
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	4.913.142,6	52	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	2.922.730,8
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	6.842.556,7	522	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	2.922.730,8
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	201.807.538,3	57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	57.161.184,2
250	ARAZİ VE ARSALAR	85.258.128,5	570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	57.161.184,2
251	YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	67.507.061,5		2008 Yılı Olumlu Faaliyet Sonucu	0,0
252	BİNALAR	33.453.037,8		2009 Yılı Olumlu Faaliyet Sonucu	0,0
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	2.736.462,6		2010 Yılı Olumlu Faaliyet Sonucu	13.321.851,4
254	TAŞITLAR	5.761.517,6		2011 Yılı Olumlu Faaliyet Sonucu	14.277.273,6
255	DEMİRBAŞLAR	2.640.059,3		2012 Yılı Olumlu Faaliyet Sonucu	13.739.859,3
256	DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	0,0		2013 Yılı Olumlu Faaliyet Sonucu	15.822.199,9
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-20.197.160,7	59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	14.933.647,8
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	24.477.322,2	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	14.933.647,8
259	YATIRIM AVANSLARI	171.109,5			
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	149.131,4			

260	HAKLAR	431.085,6		
264	ÖZEL MALİYETLER	29.934,4		
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-311.888,7		
28	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	3.544,2		
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	3.471,5		
281	GELİR TAHAKKUKLARI	72,7		
29	DİĞER DURAN VARLIKLAR	497.455,3		
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	601.194,3		
297	DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	389,8		
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-104.128,8		
	AKTİF TOPLAMI	265.624.571,1	PASİF TOPLAMI	265.624.571,1
9-	BORÇLU NAZIM HESAPLAR		9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR	
90	ÖDENEK HESAPLARI	66.444,0	90	ÖDENEK HESAPLARI
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	66.444,0	907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER
91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	7.844.949,7	91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER
910	TEMİNAT MEKTUPLARI	7.542.640,6	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	302.309,2	913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ
92	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	17.797.582,7	92	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI
920	GİDER TAAHHÜTLERİ	17.797.582,7	921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI
99	DİĞER NAZIM HESAPLAR	2.279.220,9	99	DİĞER NAZIM HESAPLAR
990	KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	2.279.220,9	999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI
	GENEL TOPLAM	293.612.768,4	GENEL TOPLAM	293.612.768,4

- 1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesi gereğince hazırlanan 33 sıra Nolu Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliğinde yer alan Mahalli İdareler alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.
- 2) Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Mizan veya Bilançonun borç ve alacak hesaplarından karşılıklı silme yapılırken; mizan eşitliğini veya bilanço varlık-kaynak eşitliğini bozmamak amacıyla karşılıklı silinen tutarların da eşit olması gerekmektedir. Bunu sağlamak üzere; bir tarafta bulunan kayda karşılık olarak karşı tarafın daha düşük tutarda kayıt yaptığı durumlar için (kayıt zamanının farklılığı gibi sebeplerle), düşük olan tutar dikkate alınarak konsolidasyon yapılmaktadır.
- 3) Mahalli İdareler kapsamındaki kurumların birbirlerine olan uzun vadeli borç ve alacakları için 187,72 bin TL, 403 hesaptan ve karşılığında da 232 hesaptan düşülerek konsolidasyon yapılmıştır.
- 4) 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Mahalli İdarelerin hesaplarına etkisi ilgili birim tablolarında dipnot olarak açıklanmaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00
Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>